

Dieviškas įsiveržimas („The divine conquest“

(Krikščioniškos žinios galia)

Aš skiriu šią mažą knygėlę tiems amžinybės piligrimams, kurių nepasitikėjimas žemiškais dalykais vis labiau lenkia juos ieškoti tvirtesnės realybės Dieve.

Pirmas skyrius

Amžinasis

„...kaip buvau su Moze, taip visuomet būsiu su tavimi.“ (Jozuės 1:5)

Dievas yra anksčiau už visą visatą - tai yra aiški tiek Senojo, tiek Naujojo Testamento tiesa. Habakukas sakė: „Argi Tu nesi amžinasis Viešpats, mano Dievas, mano Šventasis?“ (Hab. 1:12), ir Jonas rašė: „Pradžioje buvo Žodis ir Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Jis pradžioje buvo pas Dievą. Visa per Jį atsirado ir be Jo neatsirado nieko, kas yra atsiradę.“ (Jono 1:1-3). Ši tiesa, galvojant apie Dievą ir apie save, yra tokia svarbi, kad vargu ar įmanoma ją pervertinti. Ji yra žinoma ir įprasta visiems religingiems žmonėms, tačiau būtent dėl to ji tiek mažai reiškia mums. Jai atsitiko tai, apie ką rašo Coleridge: „Pačios didžiausios ir įdomiausios tiesos, tapę įprastomis ir kasdieninėmis, praranda visą savo galią ir yra nustumiamos į sielos miegamąjį kartu su menkomis ir atmestinomis klaidomis.“ Dievo amžinumas yra viena iš tų tiesų, begulinčių miegamajame. Aš noriu, kiek leis mano jėgos, išgelbėti ją nuo to pamiršimo, kylančio iš visuotinio pripažinimo. Apleistos krikščionybės tiesos gali būti atgaivintos tik tada, kai mes per maldą ir ilgus apmąstymus atskiriame jas nuo tos miglotų idėjų masės, kurios yra pilnas mūsų mąstymas, ir tvirtai išlaikome jas dėmesio centre.

Visuose dalykuose Dievas yra didysis Pirmtakas. Kadangi Jis yra, esame mes ir visa kita. Jis yra Tas Baisusis ir Nesukurtasis. Jis yra Absoliutas, Savięgzistuojantis ir Savarankiškasis. Faber matė tai, kai rašė vieną iš savo himnų apie Dievo amžinumą:

„Didysis Dieve, Tu neturi nei jaunystės, nei senatvės,

Tu neturi nei pradžios, nei pabaigos...“

Neskaitykite šių žodžių kaip bet kurio kito eilėrašcio. Skirtumas tarp didžiojo krikščioniško gyvenimo ir bet kurio kito gyvenimo slepiasi mūsų religinių sąvokų kokybėje ir mintys, išreikštos šiose Faber eilutėse, gali būti kaip Jokūbo kopėčios, kuriomis lipdami artėsime prie daug aiškesnio ir sveikesnio supratimo apie Dievą.

Mes negalvosime apie Dievą teisingai tol, kol negalvosime apie Jį kaip apie visada esantį ir pirmiausia visada esantį čia. Jozuė turėjo tai išmokti. Jis ilgą laiką buvo Mozės mokinys ir taip dažnai girdėjo Dievo žodį

iš jo lūpų, kad Mozė ir Mozės Dievas jo prote tapo neatskiriami. Jozuė, prisiminęs Dievą, prisimindavo Možę ir atvirkščiai. Bet dabar Mozė mirė, ir kad jaunas Jozuė neišsigąstų ir nenusiviltų, Dievas sako jam: „Kaip buvau su Moze, taip būsiu ir su tavimi.“ Mozė mirė, bet Mozės Dievas toliau gyveno. Niekas nepasikeitė ir niekas nepražuvo. Dievas nemiršta, kai miršta Dievo žmogus.

„Kaip buvau (...), taip būsiu.“ - tik Dievas gali taip pasakyti. Tik Amžinasis galėjo apsireikšti kaip amžinasis AŠ ESU ir sakyti: „buvau ir būsiu.“ Čia atpažįstame (ir tai sukelia tiek baimę, tiek nuostabą) esencinį Dievo prigimties vientisumą; Nekintantis Asmuo yra virš laiko. Čia mes pradėdame matyti ir jausti Amžinąjį. Kur mes bepradėtume, Dievas ten jau yra. Jis yra Alfa ir Omega, Pradžia ir Pabaiga, Jis yra Tas, kuris buvo, kuris yra ir kuris bus. Jei savo mintimis nuklysimė į tolimiausias vietas, kur tik mūsų įsivaizdavimas gali mus nunešti dar iki sukūrimo, ten Dievas jau buvo. Jis savo dabar esamą žvilgsniu sujungia dalykus nuo amžinybės ir mato tūkstantį metų į ateitį, nepajudindamas akių. Prieš kurį laiką tokias mintis aš būčiau vertinęs tik kaip metafizines dekoracijas, neturinčias jokios praktinės naudos tokia pasaulyje kaip šis, bet šiandien man tai yra sveikos ir lengvai suvokiamos tiesos, turinčios beribę naudą. Neteisingos perspektyvos priėmimas pačioje krikščioniško gyvenimo pradžioje gali tapti likusio gyvenimo silpnumo ir nevaisingumo priežastimi. Ar negali būti taip, kad mūsų dvasinės patirties neadekvatumas kyla iš įpročio bėgioti Karalystės takais, kaip vaikams turgaus praėjimais ir kalbėti apie viską, taip niekada ir nesustojant išmokti tikrosios dalykų prasmės?

Savo, kaip kūrinio, nekantrume aš dažai noriu surasti būdą, kuris be skausmo ir per lengvas bei trumpas pamokas galėtų nuvesti šiuolaikinius krikščionis į gilesnį dvasinį gyvenimą. Tačiau tokie norai yra tušti. Nėra jokio burtažodžio. Dievo neveikia mūsų nervuotas skubotumas, Jis nepasiduoda mūsų industrinės revoliucijos metodams. Mes turime sutikti su sunkia realybe: žmogus, kuris nori pažinti Dievą, turi suteikti Jam laiko. Jis negali to laiko, kurį skiria Jo pažinimui, laikyti tuščiai praleistu. Jis turi atsiduoti apmąstymams ir maldai valandų valandas. Taip gyveno senųjų laikų šventieji, apaštalai, pranašai ir visų amžių Bažnyčios tikintieji. Ir taip turime gyventi mes, jei norime sekti jų pėdomis.

Dievas išlaikė savo, kaip nesukurto Asmens vientisumą, per visus savo darbus ir metus, sakydamas ne tik „dariau“ ar „darysiu“, bet ir „darau“, ir būtent taip mes turime galvoti apie Jį. Tvirtas tikėjimas reikalauja, kad mes stipriai įsikabintume į šią tiesą, tačiau kaip retai ši mintis „užklysta“ į mūsų protus. Dažniausiai mes stovime ant savo „dabar“ ir tikėjimu žvelgiame atgal, norėdami pamatyti praeitį, pilną Dievo; žvelgiame pirmyn ir matome Jį savo ateityje. Tačiau mūsų „dabar“ yra tarsi dykuma, kurioje esame tik mes. Taip esame kalti dėl tam tikro laikino ateizmo, kuris palieka mus vienišus visoje visatoje, nes šiuo momentu Dievo nėra su mumis. Mes daug kalbame ir netgi šaukiame apie Viešpatį, bet slaptai galvojame apie Jį, kaip apie nesantį dabar, o apie save galvojame, kaip apie gyvenančius atkarpoje tarp Dievo, kuris buvo, ir Dievo, kuris bus. Taip jaučiamės vieniši šioje senoje kosminėje vienumoje. Kiekvienas iš mūsų esame kaip mažas vaikas, pasiklydęs pilnoje žmonių prekyvietėje. Nors motina yra vos keli žingsniai nuo mūsų, esame sutrikę, nes nematome jos. Tada norėdami nusimesti visas baimes ir išgydyti savo vidinį liūdesį, mes griebiamės visų religijos sugalvotų metodų. Tačiau, nepaisant visų mūsų pastangų, toliau liekame nelaimingi, apimti nevilties ir vieniši šioje didžioje visatoje. Vis dėlto, kokios didelės bebūtų mūsų baimės, mes nesame vieni. Mūsų problema yra ta, kad mes įsivaiduojame, jog esame vieni. Ištaisykime šią klaidą galvodami apie save kaip apie stovinčius prie didelės upės kranto; palyginkime šią upę su Dievu. Pasukime galvą į kairę ir pamatysime upę, tekančią iš mūsų praeities; pasukime galvą į dešinę ir pamatysime ją tekančią į mūsų ateitį. Tačiau pamatykite ir tai, kad ji teka pro mūsų dabartį. Ir mūsų „šiandienoje“ Jis yra toks pats, koks buvo mūsų „vakar“, ir toks

pats, koks bus mūsų „rytoj“. Jis yra ta pati nenutrūkstanti, nemažėjanti, aktyvi ir galinga upė, tekanti iš mūsų praeities per dabartį į ateitį.

Tikras ir realus tikėjimas yra neatsiejamas nuo supratimo, kad Dievas yra čia. Šv. Raštas kalba apie realų susitikimą su realiu Asmeniu. Biblijos vyrai ir moterys kalbėjo su Dievu. Jie kalbėjo su Juo ir girdėjo Jį kalbant žodžiais, kuriuos jie galėjo suprasti. Jie kalbėjo su Juo, kaip žmogus kalba su žmogumi, ir jų žodžiuose juntama šviečianti realybė. Pasaulio pranašai, netikintys psichologai (tie akli ieškotojai, ieškantys šviesos, bet tik ne Dievo šviesos) buvo priversti pripažinti, kad religijos pamatuose yra jausmas, jog kažkas yra. Tačiau daug geriau yra patirti tą Kažką, kuris yra. Būtent tai nuostabiai pripildė pirmuosius Kristaus Bažnyčios narius. Tas didelis džiaugsmas, kurį pirmieji mokiniai pažino, tryško iš įsitikinimo, kad tarp jų buvo Tas Kažkas. Jie žinojo, kad dangaus Didybė buvo su jais žemėje; jie buvo pačio Dievo artumoje. Ir šio įsitikinimo galia išlaikė juos visą gyvenimą: pakėlė, keitė, pripildė laimės ir įkvėpė giedoti einant į kalėjimus bei mirtį. Tai buvo visos istorijos ir viso pasaulio vienas iš stebuklų. Mūsų tėvai mums pasakojo ir mūsų pačių širdys patvirtina kaip nuostabu jausti, kad Kažkas yra. Šio jausmo dėka jokia kritika negali paveikti religijos. Jis sutvirtina protą prieš bet kokius priešų smūgius. Tų, kurie garbina čia esantį Dievą, neveikia jokie bedievių argumentai. Jų pačių patirtis juos išlaiko ir jiems nereikia nei gynybos, nei įrodymų. Tai, ką jie mato ir girdi, nugali visas jų abejones ir suteikia jiems užtikrintumą, kurio negali sugriauti jokie argumentai.

Kai kurie, norėdami būti žodžio mokytojais, nors nežino nei ką kalbą, nei ką tvirtina, reikalauja „sausos“ (nuogo) tikėjimo, kaip vienintelio būdo, per kurį galima pažinti dvasinius dalykus. Čia jie turi galvoje įsitikinimą Dievo žodžio tikrumu (tokį įsitikinimą turi ir demonai). Tačiau žmogus, kuris buvo Tiesos Dvasios apmokytas (nors ir mažai), sukils prieš tokį iškraipymą. Jis sakys: „Aš girdėjau ir mačiau. Ką aš galiu turėti bendro su stabais?“ Jis negali mylėti tokio Dievo, kuris yra ne daugiau negu tik dedukcija iš teksto. Jis trokš pažinti Dievą tokiu būdu, kuris sieka toliau žodžių, ir norės gyventi asmeninės bendrystės artume. Ieškoti Dievo tik knygoje ir raštuose, tai ieškoti Gyvojo tarp mirusiųjų. Mes dažnai tuščiai ieškome Dievo juose, nes juose Jo tiesa ne tiek yra paslėpta, kiek užkasta. Geriau Jį pažinti Jo pačio prisilietimu. Mes turime matyti savo akimis, girdėti savo ausimis ir mūsų rankos turi paliesti gyvenimo Žodį. Niekas negali pakeisti Dievo prisilietimo prie sielos ir jausmo, kad Kažkas yra čia. Tikras tikėjimas neatsiejamas nuo šio jausmo, nes tikras tikėjimas niekada nėra tik tekstų supratimas savo prote. Kur yra tikras tikėjimas, ten Dievo pažinimas bus tokio patyrimo, kuris neturi nieko bendro su logikos išvadomis, rezultatas. Žmogaus, pabudusio vidurnakčio tamsoje ir girdinčio, kad kažkas juda miegamajame bei žinančio, kad tai yra mylimas šeimos narys, turintis visas teises būti ten, širdis prisipildys malonia ramybe; bet jei jis žinos, kad tai yra vagis ar žudikas, jis žvelgs išsigandęs į tamsą, nežinodamas, iš kurios pusės tyko pavojus. Tačiau skirtumas tarp patyrimo ir nepatyrimo bus tas gilus jausmas, kad kažkas ten yra. Argi netiesa, kad didelė dalis tų, kurie save vadina krikščionimis, neturi tokios patirties? Mes iškeitėme šį patyrimą į teologines idėjas; mes esame pilni religinių savokų, bet mūsų silpnumas yra tas, kad širdys nejaučia Kažko, kuris yra.

Kaip ten bebūtų, tikroji krikščioniška patirtis neatsiejama nuo tikro susitikimo su Dievu. Be jo religija yra tik šešėlis; realybės atspindys; pigi originalo, kurį pergyveno kažkas, apie kurį girdėjome, kopija. Žmogaus, kuris nuo vaikystės gyvena bažnyčioje, bet nepažįsta nieko realesnio už sintetinį dievą, sudarytą iš teologijos ir logikos, neturinčio nei akių matyti, nei ausų girdėti, nei širdies mylėti, gyvenimas yra didelė tragedija. Dvasiniai praeities galiūnai buvo žmonės, kurie tam tikrose aplinkybėse aiškiai patyrė tikrą Dievo artumą ir išlaikė tą patyrimą visą likusį gyvenimą. Pirmasis susitikimas galėjo būti pilnas baimės, kaip tas,

kuris ištiko Abraomą: „...siaubas ir didelė tamsa jį apėmė.“ (Prad. 5:12) arba Mozę, kai jis pamatęs degantį krūmą, užsidengė savo veidą, nes bijojo pažvelgti į Dievą (Išėjimo 3:6). Tačiau greitai ši baimė virto malonia nuostaba ir pagarbiu suvokimu, kad Dievas yra čia. Svarbiausia čia yra tai, kad jie patyrė Dievo artumą. O ką galime pasakyti apie visus šventuosius ir pranašus? Kaip kitaip galime paaiškinti tą stiprybę, kuria jie tarnavo savo kartoms? Argi jie buvo tvirti ne dėl to, kad vaikščiojo juntamoje artumoje su Dievu ir kreipė savo maldas į Jį, aiškiai suvokdami, kad kreipiasi į Tą, kuris iš tiesų yra čia?

Be jokių abejonių mes praradome daug dvasinių turtų, nes leidome, kad iš mūsų atimtų paprastą tiesą apie tai, jog gyvenimo amžinumo stebuklas yra Dieve. Dievas nesukūrė gyvenimo, numesdamas jį šalia savęs, kaip arogantiškas menininkas numeta savo darbą. Visas gyvenimas yra Jame ir trykšta iš Jo, ateina iš Jo ir grįžta vėl pas Jį. Gyvenimas yra nematoma, judanti jūra, kurios šaltinis yra Jis. Šis amžinas gyvenimas, kuris buvo su Tėvu, dabar priklauso visiems tikintiems; ir šis gyvenimas ne tik yra Dievo dovana, bet ir Jis pats.

Atpirkimas nėra keistas darbas, kurį Dievas turėjo atlikti tinkamu momentu. Tai daugiau yra tas pats Jo darbas, atliktas naujame lauke; žmonijos katastrofos lauke. Tikinčios sielos pakeitimas yra tik viso darbo, vykdomo nuo pasaulio sukūrimo, santrauka. Sunku nematyti paralelės tarp sukūrimo, aprašyto Senajame Testamente, ir atgimimo, kurį aprašo Naujasis Testamentas. Kaip, pavyzdžiui, galėtume geriau aprašyti pražuvusios sielos būseną už šiuos žodžius: „...buvo be pavidalo ir tuščia“ ir „...tamsa gaubė gelmes“? Argi Dievo Dvasios veikimas pražuvusios sielos išgelbėjime neprilygsta „...ir Dievo Dvasia sklandė virš vandenų“? Ir iš kokio kito šaltinio galėjo pakilti šviesa virš tos apgaubtos nuodėmės sielos, jei Dievas nebūtų pasakęs: „Tebūna šviesa?“ Jam įsakius šviesa sušvinta ir pražuvęs žmogus pakyla gerti amžinojo gyvenimo ir sekti pasaulio Šviesa. Kaip pagal šį Dievo žodį tvarka ir vaisingumas atsirado pirmoje kūrinijoje, taip moralinė tvarka ir dvasiniai vaisiai seks žmogaus atgimimą. Mes žinome, kad Dievas visada yra toks pats. Jis visuomet veikia taip pat bet kokiame darbe.

Mes turime išsilaisvinti nuo to tuščio ir atnešančio silpnumą noro grįžti ir atgaivinti praeitį. Mes turime būti apvalyti nuo to vaikiško supratimo, kad gyventi Abraomo ar Pauliaus laikais buvo daug geriau negu dabar. Dievui Abraomo laikai ir mūsų laikai yra vienodi. Per vieną gyvenimo impulsą Jis sukūrė visas dienas ir visus laikus; pirmosios dienos gyvenimas ir paskutinės tolimos ateities dienos gyvenimas yra sujungtas Jame. Mes galime vėl giedoti (ir tikėti) tiesą, kurią mūsų tėvai giedojo:

„Prieš Tavo akis yra visa amžinybė,

Tau nieko nėra seno, Didysis Dieve, ir nieko naujo.“

Dievas, gelbėdamas žmones, paprasčiausiai vėl daro (arba tęsia daryti) tą patį kūrimo darbą, kurį darė pasaulio pradžioje. Jam kiekviena atpirkta siela yra „pasaulis“, kurį Jis vėl sukuria. Mes, kurie patiriame Dievą šiandien, galime džiaugtis, kad turime Jame viską, ką galėjo turėti Abraomas, Dovydas ar Paulius. Netgi angelai, esantys šalia sosto, negali turėti daugiau negu mes turime, nes jie negali turėti kažko daugiau už Dievą ir negali troškėti kažko, kas nėra Jis. O viskas, kas Jis yra, ir viskas, ką Jis padarė, yra skirta mums ir visiems, su kuriais dalinamės išgelbėjimu. Mes, nors ir aiškiai suvokiame, jog neturime jokių nuopelnų, vis dėlto galime džiaugtis Dievo meile ir netgi patys skurdžiausi bei silpniausi iš mūsų gali siekti visų Dievo turtų, kurie per malonę yra teikiami visiems. Taip, aš turiu teisę siekti visų Jo turtų, nes beribis Dievas gali visa tai duoti

kiekvienam savo vaikui. Jis nedalina savęs taip, kad kiekvienas gali turėti tik kažkokią dalį. Ne, Jis kiekvienam duoda visą save taip, lyg kitų nebūtų.

Kai mes nustojame būti bendra mase (tai yra apsimestinio nuolankumo ir netikėjimo ženklas) ir einame pas Dievą asmeniškai, pamatome didelį skirtumą. Tada nebijodami asmeninio įvardžio, mes kartu su visais Dievo draugais priimsime Asmenį ir visą Triasmenio Dievo darbą. Tuomet pamatysime, kad viską, ką Dievas padarė, Jis padarė dėl kiekvieno iš mūsų. Ir tada galėsime giedoti: „Dėl manęs Tu apsirengei šviesa, kaip drabužiu, ir ištiesei dangus, kaip užuolaidas, ir padėjai žemės pamatus. Dėl manęs Tu nustatėi metų laikus ir saulės tekėjimą. Dėl manęs Tu sukūrei kiekvieną gyvūną ir kiekvieną augalą. Dėl manęs pranašas rašė ir psalmininkas giedojo. Dėl manęs pranašavo šventi žmonės, įkvėpti Šventosios Dvasios. Dėl manęs mirė Kristus ir Jo atperkančio darbo vaisiai yra amžini man. Dėl manęs Jis prisikėlė trečią dieną. Dėl manęs Jis išliejo Šventąją Dvasią ant mokinių, kad galėtų tęsti manyje darbą, pradėtą nuo pasaulio sukūrimo.“

Antras skyrius

Žodžiu ar galia?

„...mūsų Evangelija neatėjo pas jus vien tik žodžiais, bet su jėga ir Šventąja Dvasia...“ (1Tes. 1:5)

„Taigi, jei kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys.“ (2Kor. 5:17)

„...tave vadina gyvu, o tu esi miręs.“ (Apr. 3:1)

Tik paprastam tyrinėtoji šios eilutės gali būti įdomios, tačiau rimtam žmogui, kuris trokšta pasiekti amžiną gyvenimą, jos gali kelti nerimą. Jos įtikinamai moko, kad Evangelijos žinia gali būti priimta dviem būdais: tik žodžiu, be jėgos; arba ne tik žodžiu, bet ir su jėga. Tačiau žinia yra ta pati, nesvarbu, ar ji ateina vien tik žodžiais, ar ir su jėga. Be to, šios eilutės moko, kad Evangelijos žinia, ateinanti ne tik žodžiais, bet ir su galia, atneša tokį radikalų pasikeitimą, jog tai yra vadinama nauju kūrinium. Tačiau ši žinia gali būti priimta ir be jėgos, ir akivaizdu, kad kai kurie ją taip ir priėmė, nes jie turi gyvųjų vardą, bet yra mirę. Būtent apie tai kalba šios Šv.Rašto vietos.

Stebėdamas žmonių elgesį žaidime, aš galėjau geriau suprasti jų įpročius religiniame gyvenime. Iš tiesų didelė dalis žmonių žaidžia religiją taip, kaip žaidžia žaidimus. Religija yra pats populiariausias žaidimas. Kiekviena sporto šaka turi savo taisykles, savo kamuolius, savo žaidėjus. Žaidimas teikia įdomumą, malonumą, linksmumą ir jam pasibaigus, visi patenkinti eina namo. Įprasta matyti kaip skirtingų komandų žaidėjai po rungtynių sveikina ir išeina kartu, o po keletų dienų su tokiu pačiu įkvėpimu žaidžia prieš senus savo komandos narius. Viskas čia yra labai paprasta; pakanka išspręsti paviršutiniškas problemas ir pamiršti sunkumus, kurie iškilo dėl meilės žaidimui. Čia nėra jokių moralinių šaknų ir negali jų būti. Niekas netampa geresniu dėl tokio pomėgio. Tai yra tik malonus laiko leidimas, kuris nieko nekeičia ir galiausiai netgi neturi jokios naudos. Jei šie dalykai, apie kuriuos ką tik kalbėjome, pasilikėtų tik žaidimo aikštelėje, galėtume juos pamiršti ir daugiau apie tai negalvoti, bet ką galime pasakyti, kai ta pati dvasia įžengia į šventyklą ir veikia žmonių nuostatas Dievo ir religijos atžvilgiu? Bažnyčia, galime sakyti, turi savo žaidimo aikšteles, savo

taisykles ir savo komandą, kuri žaidžia dievobaimingais žodžiais. Joje yra religingi žmonės (tiek pasauliečiai, tiek dvasininkai), kurie išlaiko žaidimą savo pinigais ir palaiko jį savo buvimu, bet savo gyvenimu ir charakteriu jie niekuo nesiskiria nuo tų, kuriems visiškai neįdomu religija. Kaip sportininkas naudoja kamuolį, taip ne vienas iš mūsų naudoja žodžius: kalbėdami ar giedodami; rašydami ar meldamiesi. Mes išmokstame juos tinkamai naudoti, iškalbos pagalba statome savo reputacijos statinius ir gauname, kaip atlygį, plojimus tų, kurie stebėjo žaidimą. Tačiau viso to tuštynė yra akivaizdi, nes po malonaus religinio žaidimo visi liko tokie patys, kokie buvo ir prieš jį. Gyvenimo pamatas liko toks pats; tie patys seni principai ir toliau vadovauja gyvenimui ir jį reguliuoja tos pačios senojo Adomo taisyklės.

Aš nesakau, kad religija be jėgos neatneša jokių pasikeitimų žmonių gyvenimuose. Tačiau ji neatneša jokio pamatinio pasikeitimo. Vanduo iš skysčio gali virsti garais, iš garų - ledu ir iš ledo vėl virsti skysčiu, bet jis vis tiek bus toks pats vanduo. Taip ir religija be jėgos gali vesti žmogų per daug paviršutiniškų pasikeitimų ir vis dėlto palikti lygiai tokį patį, koks ir buvo anksčiau. Štai čia ir yra pinklės: pasikeitimai vyksta tik formoje, bet ne prigimtyje. Tokie patys motyvai įkvepia tiek nereliginio žmogaus, tiek žmogaus, kuris priėmė religiją be jėgos, veiksmus. Abiejų jų gyvenimo pamatuose yra „ego“; skirtumas tik tas, kad religingasis išmoko geriau pridengti savo ydas. Jo nuodėmės yra labiau rafinuotos ir mažiau matomos negu prieš jam tampant religingu, tačiau pats žmogus Dievo akyse yra nė kiek ne geresnis. Iš tiesų jis gali būti netgi blogesnis, nes Dievas nekenčia veidmainystės ir paviršutiniškumo. Egoizmas ir toliau yra tokio žmogaus gyvenimo variklis. Tiesa, jis gali išmokti nukreipti kitur savo egoistinius impulsus, bet blogiausia yra tai, kad „aš“ be jokio sudraudimo gyvena toliau ir yra netgi nepastebimas jo širdies gilybėse. Tai yra religijos be jėgos auka.

Žmogus, kuris priėmė žodį be jėgos, suteikė sau gražaus augalo išorę, bet jis ir toliau lieka dygliuotu ir niekada negalės atnešti naujo gyvenimo vaisių. Erškėtis negali užauginti vynuogių nė usnys figų. Vis dėlto tokie žmonės gali netgi vadovauti bažnyčioms ir jų įtaka bei žodis gali labai daug nuspręsti, kokia bus jų kartos religija. Tiesa, priimta su jėga, pakeičia gyvenimo pamatą iš Adomo į Kristų ir visiškai nauji motyvai pradeda veikti sielos viduje. Nauja ir visiškai kitokia Dvasia įeina į asmenį ir pakeičia visas tikinčiojo asmenybės dalis. Jo žvilgsnis nukrypsta nuo išorinių dalykų į vidinius, nuo žemiškų į dangiškus. Jis praranda pasitikėjimą išorinėmis vertybėmis, suvokia jų apgaulingumą ir jo meilė nematomam bei amžinam pasauliui ir tikėjimas juo kuo toliau, tuo labiau stiprėja. Didelė dalis krikščionių sutiks su mano mintimis, tačiau gelmė tarp teorijos ir praktikos yra tokia gili, kad ji gąsdina. Per daug dažnai yra pamokslaujama ir priimama Evangelija be jėgos, todėl tas radikalus pasikeitimas, kurio reikalauja tiesa, nėra pasiekiamas. Tiesa, kad vyksta kai kurie pasikeitimai -intelektualūs ar emociniai - bet kokie jie bebūtų, jie yra nepakankamai gilūs ir nepakankamai radikalūs. „Kūriny“ yra pakeistas, bet jis nėra „naujas“. Ir būtent čia yra visa tragedija. Evangelija kalba apie naują gyvenimą, gyvenimą iš aukštybių, apie visiškai naują gyvenimo būdą ir jo neįmanoma pasiekti be sielos atgimimo, o be atgimimo nėra išgelbėjimo.

Visada, kai žodis ateina be jėgos, pametama jo esmė. Evangelijoje yra vienas esminis dalykas, kuris gali būti išgirstas ir pajautas tik per Dvasios veikimą. Visada turime prisiminti, kad Evangelija yra ne tik geroji žinia, bet ir teismas kiekvienam, kuris ją girdi. Žinia apie kryžių iš tiesų yra gera žinia atgailaujančiam, bet tiems, kurie nepaklūsta Evangelijai, tai yra įspėjimas. Dvasia neatgailaujančiam pasauliui kalba apie nuodėmę, teisumą ir teismą. Nusidėjėliams, kurie nenori būti laisvanoriškais nusidėjėliais ir trokšta tapti paklusniais Dievo vaikais, Evangelijos žinia yra taikos be jokių sąlygų žinia, bet tuo pačiu ji nulemia būsimus žmonių likimus. Ši Evangelijos pusė šiandien yra beveik pamiršta. Šiomis dienomis kalbama apie Evangeliją

kaip apie dovaną, bet pamirštama, kad ji taip pat atneša didelį pasikeitimą. Šiandien iš norinčio tapti krikščionimi reikalaujama tik teologinio sutikimo. Šis sutikimas vadinamas tikėjimu ir galvojama, kad tai yra vienintelis skirtumas tarp išgelbėtųjų ir žūstančiųjų. Taip tikėjimas yra laikomas kažkokia religinės magijos rūšimi, kuri suteikia didelį džiaugsmą Viešpačiui ir turi paslaptinę galią atverti dangaus karalystės vartus.

Aš noriu būti teisingas ir surasti kiekvieno žmogaus religiniuose įsitikinimuose tiek gero, kiek tik galima, tačiau žalingi šio tikėjimo-magijos išpažinimo rezultatai yra žymiai didesni negu gali įsivaizduoti tas, kuris su jais nesusidūrė. Šiandien dideliuose susirinkimuose skelbiama, kad vienintelis reikalavimas norint patekti į dangų yra būti blogu ir vienintelė kliūtis gauti Dievo malonei yra būti geru. Apie teisumą kalbama su šalta pajuoka ir į moralų žmogų žvelgiama su užuojauta. „Krikščionis“ - sako tokie mokytojai - „nėra morališkai geresnis už nusidėjėlį; vienintelis skirtumas yra tas, kad jis priėmė Jėzų ir todėl turi Gelbėtoją.“. Tikiuosi, kad mano klausimas – nuo ko jis turi Gelbėtoją? - nenuskambės ciniškai. Jei jis turi Gelbėtoją ne nuo nuodėmės ir ne nuo senos kritusios prigimties blogo elgesio, tuomet nuo ko? Atsakymas, kad nuo padarytų nuodėmių pasekmių ir ateinančio teismo, nėra pakankamas. Ar senų nuodėmių atleidimas yra vienintelis dalykas, skiriantis krikščionį nuo nusidėjėlio? Ar gali žmogus būti tikinčiu Kristumi ir likti tokiu pačiu kaip anksčiau? Ar Evangelija nesuteikia nieko daugiau, išskyrus gabų advokatą, kuris pasieks, kad kalti nusidėjėliai bus išteisinti teismo dieną?

Aš manau, jog tiesa šioje temoje nėra nei per daug gili, nei per daug sunki, kad mes jos nesuprastume. Nuosavas teisumas yra veiksminga kliūtis Dievo malonei, nes lenkia nusidėjėlį pasitikėti savo pačio nuopelnais ir atskiria jį nuo Kristaus teisumo suteikimo. Ir norint gauti išgelbėjimą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų reikia būti nusidėjėliu, išpažįstančiu savo nuodėmes ir suvokiančiu savo pražūtį. Su tuo visi džiaugsmingai sutinka ir nuolat skelbia, tačiau čia yra viena tiesa, kuri yra pamiršta mūsų dienomis: nusidėjėlis negali įeiti į Dievo karalystę. Šv.Rašto vietos, kalbančios apie tai, yra per daug gerai žinomos, kad jas čia reikėtų pakartoti, tačiau skeptikai gali perskaityti: „Kūno darbai aiškūs - tai paleistuvavimas, ištvirkimas, netyrumas, gašlavimas, stabmeldystė, burtininkavimas, priešišcumai, nesantaikos, pavyduliavimai, piktumai, vaidai, nesutarimai, susiskaldymai, pavydai, žmogžudystės, girtavimai, orgijos ir panašūs dalykai. Įspėju jus, kaip jau esu įspėjęs, jog tie, kurie taip daro, nepaveldės Dievo karalystės.“ (Gal. 5:19-21); „...bet bailiams, netikintiems, nešvankėliams, žudikams, ištvirkėliams, burtininkams, stabmeldžiams ir visiems melagiams skirta dalis ežere, kuris dega ugnimi ir siera; tai yra antroji mirtis.“ (Apr. 21:8). Kaip tada kas nors gali išsigelbėti? Atgailaujantis nusidėjėlis susitinka su Kristumi ir po šio gelbstinčio susitikimo jis jau nėra nusidėjėlis. Evangelijos galia jį pakeičia; ji pakeičia jo gyvenimo pamatą, išmesdama „aš“ ir pastatydama ten Kristų, jį nukreipia jį nauja kryptimi ir padaro iš jo naują kūrinį. Moralinė atgailaujančio, kuris ateina pas Kristų, būseną čia neturi jokios įtakos, nes Kristaus darbas nušluoja tiek jo gera, tiek jo bloga ir pakeičia jį į naują žmogų. Vis dėlto atgailaujantis nusidėjėlis nėra išgelbėtas vien tik per juridinę operaciją be jokio atitinkamo moralinio pasikeitimo. Aš sutinku, kad išgelbėjimas privalo turėti juridinės padėties pasikeitimą, tačiau šiandien dauguma mokytojų pamiršta, jog tai taip pat apima ir realų žmogaus gyvenimo pasikeitimą. Ir tai reiškia žymiai daugiau negu tik paviršutiniškus pataisymus; tai yra labai gilus pasikeitimas, siekiantis žmogaus gyvenimo šaknis. Jei jis nepasiekia tokios gilybės, jis nėra pakankamai gilus.

Jei pirmiausia mes nebūtume patyrę rimto mūsų vilčių nuosmūgio, nebūtume priėmę tokios kvailos mechaninės pozicijos apie mūsų tikėjimą. Bažnyčios (ir evangelinės) yra apimtos pasaulio dvasios, morališkai silpnos, sekančios pasauliu, o ne jį vedančios. Bendra bažnyčių padėtis yra apgailėtina, nes ištisas

dvi kartas joms sakoma, kad išteisinimas yra ne daugiau kaip tik nuosprendžio „ne kaltas“ paskelbimas iš dangiško Tėvo lūpų tam nusidėjėliui, kuris gali atnešti magišką tikėjimo monetą su įspaustu joje slaptažodžiu „Sezamai, atsiverk“. Galbūt tai nėra kalbama taip aiškiai, vis dėlto žinia yra pateikiama taip, jog ji sukelia tokį įspūdį. Ir visa tai yra pamokslaujamo žodžio be jėgos ir tokio jo priėmimo rezultatas.

Iš tiesų tikėjimas yra tas „Sezamai, atsiverk“ slaptažodis į amžiną gyvenimą, nes be tikėjimo neįmanoma patikti Dievui ir niekas negali būti išgelbėtas be tikėjimo prisikėlusiu Gelbėtoju. Tačiau tikroji tikėjimo charakteristika, t.y. moralinė jo charakteristika šiandien beveik visuotinai pamiršta. Tikėjimas yra kažkas daugiau negu tik pasitikėjimas Šv.Rašo minties teisingumu. Tai yra moralinis ir turintis dvasinę esenciją dalykas. Be jokių išimčių jis atneša radikalų pasikeitimą gyvenime to, kuris jį naudoja. Tikėjimas nukreipia vidinį žmogaus žvilgsnį nuo savojo „aš“ į Dievą. Jis suteikia tikinčiajam dangaus gyvenimą dar žemėje. Aš visiškai nenoriu sumenkinti išteisinančių tikėjimo rezultatų. Nė vienas, kuris suvokia savo nedorumo gilumą, nedrįs ateiti į Aukščiausiojo artumą, pasitikėdamas tik savimi. Taip pat nė vienas krikščionis, įgavęs išminties per savo kritimus ir netobulumus, nenorės, kad Dievo palankumas jam priklausytų nuo jo šventumo, gimusio iš malonės veikimo jo viduje. Visi, kurie pažįsta savo širdis ir Evangelijos nuostatas, sutiks su šia Dievo žmogaus malda:

*„Kai Tu ateisi, skambant trimitui, o, kad aš būčiau rastas Tavyje,
apsirengęs tik Tavo teisumu ir galintis stovėti priešais sostą.“*

Liūdna, kad tokia nuostabi tiesa buvo taip iškreipta. Tačiau šis iškreipimas yra kaina, kurią mes mokame už tiesos moralinės pusės apleidimą. Tai yra prakeikimas, lydintis racionaliąją ortodoksiją, kai Tiesos Dvasia yra gedinama arba atmetama.

Teigdamas, kad tikėjimas Evangelija apima motyvų pakeitimą (nusigręžimą nuo savojo aš į Dievą), aš tik primenu aiškia realybę. Kiekvienas morališkai sveikas žmogus jaučia prakeikimą, kuris kankina jį viduje; jis suvokia tai, ką mes vadiname „ego“ ir kuris Biblijoje yra vadinamas kūniškumu arba kūnu. Nesvarbu, kaip mes jį pavadinsime, tai yra žiaurus šeimnininkas ir mirtinas priešas. Faraonas niekada taip žiauriai neviešpatavo Izraeliui, kaip šis slaptas priešas viešpatuoja žmonių sūnams ir dukroms. Dievo žodžiai Mozei apie Izraelio priespaudą - „Aš mačiau savo tautos vargą Egipte ...Aš žinau jos sielvartą.“ (Išėjimo 3:7) - labai tinka ir mums. Nikėjos Credo labai nuostabiai sako, kad Viešpats Jėzus: „...dėl mūsų ir mūsų išgelbėjimo atėjo iš dangaus ir įsikūnijo per Šventąją Dvasią mergelėje Marijoje; dėl mūsų buvo Poncijaus Piloto nukryžiuotas, kentėjo ir buvo palaidotas, ir trečią dieną prisikėlė pagal Raštus, ir pakilo į dangų, ir sėdi Tėvo dešinėje.“ Kodėl Jis tai padarė? Ar tam, kad tik teoriškai paskelbtų mus laisvais ir toliau paliktų vergystėje? Niekada. Argi Dievas nepasakė Mozei: „Aš nužengiau jos išvaduoti iš egiptiečių rankos ir išvesti jos iš tos šalies į gerą ir plačią šalį, plūstančią medumi ir pienu (...). Taigi dabar eik. Aš siunčiu tave pas faraoną, kad išvestum iš Egipto mano tautą, Izraelio vaikus.“ (Išėjimo 3:8,10)? Žmonėms, esantiems nuodėmės vergystėje, Dievas suteikė ne ką kitą, o laisvę. Teisingai suprantama krikščioniška žinia reiškia štai ką: Dievas, kuris per Evangelijos žinią skelbia laisvę žmonėms, iš tiesų išlaisvina juos per Evangelijos jėgą. Priimti kažką mažiau negu tai, reiškia pažinti Evangeliją tik žodžiu be jos jėgos.

Tie, pas kuriuos žodis ateina su jėga, pažįsta šį išlaisvinimą; Jie jaučia šį vidinį sielos perėjimą iš vergystės į laisvę; jie jaučia laisvę nuo moralinės vergystės. Jie savo patirtimi žino, kas yra tas radikalus

padėties pasikeitimas; tas tikras žingsnis į kitą pusę. Dabar jie suvokia, jog vaikšto kita žeme, po kitu dangumi ir kvėpuoja kitu oru. Jų gyvenimo motyvai pasikeitė ir jų vidiniai impulsai buvo atnaujinti.

Kas yra tie seni impulsai, kurie anksčiau vertė juos paklusti botago kirčiams? Argi jie nebuvo tie bjaurūs faraono - savojo „aš“ - prižiūrėtojai, verčiantys paklusti jo valiai? Jei aš norėčiau juos visus išvardinti, turėčiau parašyti atskirą knygą, bet pažiūrėkime į vieną, kuris mums bus pavyzdžiu ir visiems kitiems. Tai yra troškimas būti visuomenės priimtiems. Jis nėra blogas pats iš savęs ir galėtų būti visiškai nekaltas, jei gyventume pasaulyje be nuodėmės. Tačiau žmonija krito, atsitraukė nuo Dievo ir tapo Jo priešo draugu, todėl būti pasaulio draugu reiškia būti bloguoju ir Dievo priešo sąjungininku. Vis dėlto troškimas patikti žmonėms yra visų socialinių veiksmų - nuo pačių aukščiausių civilizacijų iki pačių žemiausių sluoksnių - pamate. Niekas negali pabėgti nuo jo. Nusikaltėlis, atmetantis visuomenės nustatytas normas, ir filosofas, pakeliantis savo mintis virš įprastų jos nuostatų, gali atrodyti, jog pabėgo nuo tokio troškimo pinklių, tačiau iš tiesų tik sumažino ratą tų, kuriems nori patikti. Nusikaltėlis turi savo draugus, prieš kuriuos nori pasirodyti, o filosofas turi savo mažą mąstytojų ratelį, kurio pritarimas būtinas jo laimei. Abiejuose šis troškimas išlieka nepaliestas savo šaknyse. Kiekvienas iš jų suranda ramybę ir džiaugsmą savo rato pritarime, nors kiekvienas tai vertina pagal savo supratimą.

Kiekvienas žiūri į šalia esantį, nes neturi kur kitur žiūrėti. Psalminkas galėjo sakyti: „Ką aš turiu danguje? Ir žemėje aš trokštu tik Tavęs.“ (Psal. 73:25). Tačiau šio pasaulio vaikai neturi Dievo; jie turi tik panašius į save ir vaikšto, laikydamiesi vieni kitų. Jie, lyg išsigandę vaikai, ieško saugumo, žiūrėdami vieni į kitus. Tačiau jų viltis yra tuščia, nes jie yra kaip žmonių grupė, sėdinti lėktuve, ir kurioje nė vienas nemoka jo valdyti. Jie žiūri vienas į kitą, ieškodami, galbūt atsiras tas, kuris mokės jį pilotuoti, ir jie saugiau nusileis. Tačiau tokia jų viltis yra netikra ir ji negalės išgelbėti jų iš pražūties, kuri būtinai juos ištiks.

Troškimas patikti žmonėms yra labai giliai įsišaknijęs mumyse. Taigi, kaip mes galime jį išrauti su šaknimis ir pakeisti šį gyvybingą impulsą nuo patikimo žmonėms į patikimą Dievui? Niekas to negali padaryti; mums negali padėti nei kiti žmonės, nei išsilavinimas, nei auklėjimas, nei joks kitas po šiuo dangumi žinomas metodas. Mums reikia prigimties pakeitimo (nors prigimtis yra sena, vis dėlto ji yra stipri) ir tai gali įvykti tik per antgamtišką veiksmą. Jį gali įvykdyti tik Dvasia per Evangelijos jėgą, kai ji yra priimama su gyvu tikėjimu. Ji pakeičia seną nauju. Ji suteikia gyvenimą ir išmeta laukan senuosius motyvus, kaip saulės šviesa pašalina tamsą. Štai kaip Ji veikia žmogaus patirtyje: tikintis žmogus staiga pribloškiamas suvokimo, kad svarbu yra tik Dievas. Greitai šis suvokimas prasiskverbia į jo protą ir apšviečia visus jo supratimus ir vertybes. Dabar jis yra laisvas nuo žmonių nuomonės vergystės. Jame gimsta stiprus troškimas patikti tik Dievui. Greitai jis išmoksta labiau už viską mylėti tai, kas patinka Tėvui, esančiam danguje.

Tai yra tas gilus pasikeitimas, kuris padarė tikinčiuosius nenugalimais. Tik taip šventieji ir kankiniai galėjo išstovėti, kai juos paliko visi žemiški draugai, ir mirti dėl Kristaus, kai juos atmetė visa žmonija. Teisėjai, norėdami išgąsdinti Atanazijų, sakė, kad visas pasaulis yra prieš jį. Jis atsakė jiems: „Tuomet Atanazijus yra prieš visą pasaulį.“ Šie jo žodžiai išliko daugelį amžių ir šiandien jie gali priminti mums, kad Evangelija turi jėgą išlaisvinti žmones nuo visuomenės pritarimo vergystės; išlaisvinti juos vykdyti Dievo valią.

Aš paminėjau tik šį vieną priešą, bet jų yra daug. Atrodo, kad jie yra vieni ir egzistuoja savarankiškai, tačiau tai yra tik apgaulinga išorė. Iš tiesų jie yra tik nuodingo augalo, kuris auga iš tos pačios nedorumo

šaknies, šakos ir visos jos miršta, kai miršta ta šaknis, „ego“ šaknis. Ir kryžius yra vienintelis veiksmingas jos sunaikintojas. Taigi Evangelijos žinia yra žinia apie naują kūrinį vietoj seno; tai yra žinia apie Dievo amžino gyvenimo įsiveržimą į žmogaus prigimtį ir seno pakeitimą nauju. Naujas gyvenimas įsiveržia į žmogaus prigimtį ir užgrobia ją gerąja prasme. Šis „užgrobimas“ nėra atbaigtas iki kol gyvenimo įsiveržimas neužima tvirtų pozicijų ir tikinčiajame nepasirodo naujas kūrinys. Ir tai yra Dievo veiksmas be jokios žmogaus pagalbos, nes tai yra moralinis stebuklas ir dvasinis prisikėlimas.

Trečias skyrius

Pašaukimo paslaptis

„...pašauktas būti apaštalu (...), pašauktiems būti šventais...“ (1Kor. 1:1-2)

Šis trumpas žodis „pašauktas“ taip, kaip šioje vietoje jį vartoja apaštalas yra lyg vartai, atsiveriantys į kitą pasaulį ir įėję per juos, mes iš tiesų pasijuntame kitame pasaulyje. Tas naujas pasaulis, į kurį mes patenkame, yra nuo nieko nepriklausomas Dievo valios pasaulis, kuriame nėra vietos žmogaus valiai, o jei ji ir turi kažkokią vietą, tai ji visuomet bus tik tarnaitė, o ne šeimininkė. Paulius čia paaiškina savo apaštalybę: jis tapo apaštalu ne savo noru, valia ar sprendimu, o veiksmingu pašaukimu. Ir šis pašaukimas yra dieviškas dalykas, visiškai nepasiekiamas jokiai žmogaus įtakai. Atsakymas yra žmogaus dalis, bet pašaukimas - niekada. Tai yra tik Dievo dalis. Šiuose dviejuose vienas kitam visiškai priešinguose pasauliuose viešpatauja dvi valios: žmogaus valia ir Dievo valia. Senasis kritusios prigimties pasaulis yra žmogaus valios pasaulis. Čia žmogus yra karalius ir jis nusprendžia tai, kas vyks. Tiek, kiek leidžia jo jėgos, jis nusprendžia kas, kaip, kada ir kur vyks. Čia jis nustato vertybes: kas bus gerbiama, o kas niekinama; kas bus priimama, o kas atmetama. Čia jo valia yra svarbiausia. „Aš nusprendžiau“, „aš nutariau“, „aš paskelbiau“, „aš įsakiau“ - tai mes girdime nuolat iš mažų žmonių lūpų. Ir kaip jie džiaugiasi savo įsivaizduojama „valdžia“, ir kaip tuščiai jie giriasi savo "nepriklausomais" sprendimais! Jie nežino arba nenori žinoti, kad yra laikini ir tuoj išnyks kaip ryto rūkas.

Laikas, kaip upės srovė, neša visus tavo vaikus,

Jie skrenda užmarštin, kaip sapnas išaušus rytui.

Nepaisant to, išdidūs žmonės bando įtvirtinti savo valią ir būti žemės šeimininkais. Tiesa, kurį laiką jiems tai pavyksta. Tai yra žmonių pasaulis. Dievas priimamas į jį tik su žmogaus sutikimu. Išoriškai Jis yra laikomas Karaliumi šioje demokratiškoje šalyje. Jo vardas skamba visų žmonių lūpose ir netgi kai kuriose aplinkybėse Jis yra gerbiamas, trokštamasis ir aukštinamas. Tačiau už visos šitos apgaulės žmonės išlieka tvirti savo valioje ir ji jiems svarbiausia. Taigi, jei žmogui leidžiama būti šeimininku, jis gerbs Dievą savo dėmesiu, bet Jis visuomet turi likti tik svečiu ir nebandyti būti Viešpačiu. Žmogus nori, kad vienas dalykas būtų labai aiškus: tai yra jo pasaulis; jis nustato įstatymus ir nusprendžia, kaip jis turi būti valdomas. Dievas čia negali nieko spręsti. Žmogus lenkiasi Jam, bet besilenkdamas sunkiai gali nuslėpti karūną, kurią turi ant savo galvos. Tačiau patekę į Dievo karalystę, mes susiduriame su visais kitu pasauliu. Jis visiškai skiriasi nuo to, kuriame mes gyvename. Jis yra kitoks ir netgi priešingas senajam. Tik išorėje galbūt jie turi kai kurių panašumų, tačiau

pirmasis yra žemiškas, o antrasis - dangiškas. „Kas gimė iš kūno, yra kūnas; kas gimė iš Dvasios yra dvasia.“ (Jono 3:6). Pirmasis pražus, o antrasis išliks amžiams.

Paulius tapo apaštalu tiesioginiu Dievo pašaukimu. „Niekas pats nepasiima tos garbės...“ (Hebr. 5:4). Dažnai karalių rūmuose lankosi žymūs šio pasaulio žmonės. Jie atvyksta tik jų kvietimu, nes nesvarbu, kiek ypatingi ar žymūs jie būtų, jie negali ateiti pas karalių be jo pakvietimo ir šis pakvietimas yra tarsi įsakymas. Jį atmetus, iškyla grėsmė karaliaus didybei. Pauliaus atvejis nebuvo išskirtinis. Dievo pašaukimas buvo Jo nurodymas. Jei Paulius būtų politikas, žmonių balsai galėtų nuspręsti jo likimą. Jei jis būtų rašytojas, nuo jo sugebėjimų priklausytų, kokią vietą jis užims šioje srityje. Jei jis kovotų ringe, jo jėga nuspręstų, ar jis laimės ar ne. Tačio jo apaštalytė buvo visiškai kitas dalykas.

Kokie nuostabūs yra Dievo keliai ir Jo valios apreiškimai! Žmonės tampa apaštalais ne savo jėga, ne savo galia, ne dėl savo sugebėjimų ar išsilavinimo, o tik veiksmingo pašaukimo dėka. Taip vyksta su visomis pareigomis Bažnyčioje. Žmonėms leidžiama pripažinti šį pašaukimą visos bendruomenės akivaizdoje, bet jie niekada negali išrinkti. Tačiau ten, kur susimaišo Dievo ir žmonių keliai, visuomet bus pasimetimas ir griūtis. Geri, bet Dievo nepašaukti žmonės, prisiima (ir gana dažnai) švento tarnavimo naštą. Ir dar blogiau: žmonės, priklausantys senajam pasauliui ir nepakeisti per atgimimo stebuklą, bando vykdyti šventą Dievo darbą. Koks liūdnas spektaklis ir kokios tragiškos jo pasekmės! Nes Viešpaties keliai visuomet yra priešingi žmogaus keliams. Ar tai nėra viena iš priežasčių, kodėl mes esame tokie silpni dvasiškai? Kaip gali kūnas tarnauti Dvasiai? Kaip gali ne Levio giminės vyrai tarnauti prie aukuro? Bandymas tarnauti naujam pagal senus įpročius atrodo kvailai ir tuščiai! Iš to kyla ta begalė nedorų metodų, kurie yra tokie būdingi šių dienų bažnyčiai. Drąsūs ir energingi žmonės eina priekyje, o silpnieji jais seka, nereikalaudami jokio įrodymo, kad anie turi teisę juos vesti. Šiandien dieviškas pašaukimas yra pamiršamas, o to rezultatas yra nevaisingumas ir sumaištis.

Dabar yra laikas vėl ieškoti Šventosios Dvasios vadovavimo. Žmogaus viešpatavimas mums per daug brangiai kainavo. Įsibrovusi žmogaus valia įvedė tiek daug įvairios, visiškai priešingos Šv.Raštui veiklos, kad tai jau kelia grėsmę Bažnyčios gyvenimui. Tokia veikla kasmet atima milijonus dolerių iš tikro Dievo darbo ir tuščiai leidžia tarnavimui skirtas valandas.

Dar vienas ir daug didesnis blogis kyla iš šio radikalaus skirtumo tarp tų dviejų pasaulių prigimties nesupratimo. Tai yra įprotis abejingai „priimti“ išgelbėjimą, lyg tai būtų visiškai nesvarbus dalykas ir pilnai priklausomas nuo mūsų galios. Žmonės yra raginami mąstyti ir „nuspręsti“ pasirinkti Kristų. Kai kur netgi sugalvojo vieną dieną metuose pavadinti „Sprendimo Diena“. Jos metu tikimasi, kad žmonės nusižemins ir suteiks Kristui teisę juos išgelbėti; teisę, kurios iki šio momento jie Jam nesuteikė. Taip Kristus vėl atvedamas priešais žmogiško teismo sostą: Jis turi laukti žmogaus malonės, kol galiausiai po ilgo ir nuolankaus laukimo bus išmestas arba priimtas. Dėl visiškai neteisingo doktrinos apie žmogaus valią supratimo, išgelbėjimas tampa pavojingai priklausomu nuo žmogaus, o ne nuo Dievo valios. Kokia gili bebūtų ši paslaptis ir kiek paradoksų ji bekeltų, akivaizdu, kad žmonės tampa šventais ne savo valios, o tik nepriklausomo pašaukimo dėka. Argi Dievas neatėmė iš mūsų rankų pasirinkimo, sakydamas: „Dvasia teikia gyvybę, o kūnas nieko neduoda.“ (Jono 6:63), „Visi, kuriuos Tėvas man duoda ateis pas mane...“ (Jono 6:37), „Niekas negali ateiti pas mane, jei mane siuntęs Tėvas jo nepatraukia...“ (Jono 6:44), „...niekas negali ateiti pas mane, jeigu jam nėra duota mano Tėvo.“ (Jono 6:65), „...nes Tu davei Jam valdžią kiekvienam kūnui, kad visiems, kuriuos esi Jam davęs, Jis suteiktų amžiną gyvenimą.“ (Jono 17:2), „...bet kai Dievas, kuris mane išskyrė dar esantį motinos įsčiose ir

pašaukė savo malone, panorėjo apreikšti manyje savo Sūnų...“ (Gal. 1:15). Kita vertus, Dievas sukūrė mus pagal savo atvaizdą ir vienas iš to ženklų yra laisvas pasirinkimas. Mes girdime kaip Dievas sako: „Kas nori, teateina...“ ir iš savo karčios patirties žinome nepažabotos valios blogį bei kokius palaiminimus arba nelaimes gali atnešti žmogiškas pasirinkimas. Tačiau už viso to ir anksčiau už visa tai yra nepriklausoma Dievo teisė šaukti šventuosius ir nuspręsti žmonių likimus. Pirmasis pasirinkimas yra Jo, o antrasis - mūsų. Iš mūsų pusės išgelbėjimas yra mūsų pasirinkimas, bet iš dieviškos pusės tai yra Dievo paskyrimas, Jo įsiveržimas ir „užgrobimas“. Mūsų „sutikimas“ arba „sprendimas“ yra reakcija į veiksmą, o ne pats veiksmas. Teisė nuspręsti visuomet priklauso tik Dievui.

Dievas suteikė kiekvienam žmogui sugebėjimą uždaryti savo širdį ir pasinerti į jo pačio pasirinktą nakties tamsą. Taip pat Jis davė žmogui sugebėjimą atsakyti į Jo malonės šaukimą, tačiau „ne“ gali būti mūsų, bet „taip“ visada yra Dievo. Jis yra mūsų tikėjimo Autorius ir tik Jis gali būti jo Atbaigėjas. Tik malonės dėka mes galime toliau tikėti. Kai Dievo malonės galia nugali mūsų įgimtą polinkį į netikėjimą, mes galime toliau mylėti Jo valią. Žmonės mėgaujasi viešpataudami ir jiems patinka galvoti, kad jų pačių rankose yra gyvenimo ir mirties galia. Jiems patinka galvoti, kad pragarą bus lengviau iškęsti, jei dabar nekreips dėmesio į galią, kuri bando jiems vadovauti. Tai labai gerai suprato tas, kuris į šėtono lūpas įdėjo šiuos žodžius:

„Na ir kas, kad turtai pražuvo,

Dar ne viskas prarasta.

Dar lieka nepažabojama valia,

Keršto troškimas ir amžina neapykanta,

Ir drąsa niekada nepasiduoti ir nenusilenkti...“

Kadangi labai mažai kas drįsta apšviesti tokius slaptus žmonių jausmus, milijonai ir milijonai maloniai galvoja, kad jie turi savo rankose dangaus ir pragaro raktus. Visa šių dienų evangelinė žinia skleidžia tokią nuostatą. Žmogus yra išaukštinamas ir Dievas - sumenkinamas. Kristus yra pastatytas į tokią padėtį, kurioje Jis daugiau kelia gailestį negu pagarbą; Jis tarsi stovi su žibintuvu prie tvirtai uždarytų durų.

Kaip žmonės klysta, laikydami Dievą tokiu, kuris yra priklausomas nuo mūsų valios, kuris laukia pagarbiai lauke, kol mes maloniai leisime Jam užėiti! Nors Jis dėl savo nusizeminančios meilės gali pasirodyti kaip pasiduodantis mūsų valiai, vis dėlto Jis nė sekundei neatsisako savo sosto ir neatsizada savo teisių būti žmogaus ir visos kūrinijos Viešpačiu. Jis yra aukštybių Didybė. Jam gieda visi angelai, dangūs ir visos jose esančios jėgos; Jį garbina cherubinais ir serafimais: „Šventas, šventas, šventas kareivijų Viešpats. Žemė ir dangus pilni Jo šlovės didybės.“ Jis yra Izaoko Baimė ir Jokūbo Siaubas, ir prieš Jį garbindami suklupo pranašai, patriarchai ir visi šventieji.

Laipsniškas Dievo didybės suvokimo praradimas yra tam tikras ženklas Bažnyčiai. Už modernaus proto sukilimą reikia mokėti didelę kainą ir laikui bėgant vis aiškiau matosi, kokia ji yra didelė. Mūsų Dievas jau tapo tarnu, laukiančiu mūsų valios sutikimo. Vietoj „VIEŠPATS yra mano ganytojas“ mes sakome „Viešpats yra mano GANYTOJAS“ ir skirtumas tarp šių dviejų sentencijų yra toks didelis kaip visas pasaulis.

Mums reikia atstatyti prarastą suvokimą apie Dievo nepriklausomybę ne tik kaip doktriną, bet ir kaip religinių emocijų šaltinį. Iš mūsų merdinčių rankų turi būti atimtas tas šešėlių skeptras, su kuriuo mes savo fantazijose įsivaizduojame, jog valdome pasaulį. Mes turime žinoti ir jausti, jog esame dulkės ir pelenai, o Dievas yra Tas, kurio rankose yra žmonių likimai. Kokia didelė gėda mums, krikščionims, jei pagonių karalius turi mokyti mus bijoti Aukščiausiojo! Nes pažemintasis Nabuchodonosaras buvo tas, kuris pasakė: „Aš, Nabuchodonosaras, pakėliau į dangų akis ir mano protas sugrižo. Aš šlovinau Aukščiausiąjį, gyriau ir garbinau Tą, kuris amžinai gyvena, kurio valdžia yra amžina ir Jo karalystė nesibaigia. Visi žemės gyventojai yra niekas. Kaip Jis nori, taip Jis elgiasi su dangaus pulkais ir žemės gyventojais. Nėra nė vieno, kuris galėtų sulaikyti Jo ranką ir Jam sakyti: „Ką darai?“ (Dan. 4:34-35). „Tuo pačiu momentu“ - priduria karalius -, „man sugrižo protas“ (36 eil.). Dažnai šis epizodas yra praleidžiamas, nes jis yra vienoje iš mažiausiai populiarių Biblijos knygų. Tačiau argi nereikšminga tai, kad nuolankumas ir sveikas protas eina kartu? „Dabar aš, Nabuchodonosaras, giriu, aukštinu ir šlovinu dangaus Dievą, nes visi Jo darbai yra tiesa ir Jo keliai teisingi. Tuos, kurie elgiasi išdidžiai, Jis gali pažeminti.“ (Dan. 4:37). Karaliaus išdidumas buvo tas kvailumas, kuris galiausiai nubloškė jį į laukus kartu su gyvuliais. Kol jis matė save didingu, o Dievą - menku, buvo kvailas; protas sugrižo tik tuomet, kai jis pradėjo laikyti Dievą viskuo, o save niekuo.

Moralinis Nabuchodonosaro kvailumas šiandien krito ant tautų. Žmonės, turintys išmintingųjų reputaciją, ilgą laiką kartu su Swinburne dainavo tokią dainą: „šlovė žmogui aukštybėse“, o minios kartojo tai paskui juos. To pasekmės yra štai kokios: keistas proto sutrikimas, lydymas gilios didybės ir ypatingumo manijos. Žmonės, kurie atsisakė garbinti tikrąjį Dievą, dabar garbina save. Sugrįžimas į sveiką dvasinį protą reikalauja atgailos ir tikro nuolankumo. Dievas tepadedą mums vėl suvokti, kokie maži ir nuodėmingi esame.

Ketvirtas skyrius

Pergalė per pralaimėjimą

„*Tu nebebūsi vadinamas Jokūbu, bet Izraeliu, nes kovojai su Dievu ir su žmonėmis, ir nugalėjai.*“ (Prad. 32:28). „*Aš niekuo nesigirsiu, tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriuo pasaulis yra man nukryžiuotas ir aš pasauliui.*“ (Gal. 6:14).

Žmonių, kurie vaikščiojo su Dievu patirtis aiškiai moko, kad Viešpats negali pilnai palaiminti nė vieno tol, kol pirmiausia jo nugalėjo. Palaiminimų didumas, kuriais džiaugiasi bet kuris tikintysis, tiesiogiai priklauso nuo to, kokią pergalę Dievas pasiekė prieš jį. Šis principas yra labai apleistas krikščioniškame išpažinime ir mūsų savimi pasitikėjimo epochoje daugeliui yra visiškai nesuprantamas. Tačiau jis yra gyvybiškai svarbus visiems mums. Šis dvasinis principas yra aiškiai apšviestas Pradžios knygoje. Jokūbas buvo toks kulnų griebėjas, kad jo pačio stiprybė buvo jam vos ne mirtina silpnybė. Du savo gyvenimo trečdalius jis nešiojo prigimtyje kažką kietą ir nesuvaldomą. Nei šlovingas regėjimas dykumoje, nei ilga ir karti disciplina Charano krašte nesulaužė žalingos jo prigimties. Štai saulei leidžiantis Jaboko brastoje stovėjo gudrus ir protingas psichologijos, išmoktos gyvenimo smūgiuose, žinovas. Ir įvaizdis, kurį jis pristatė, nebuvo per daug patrauklus. Jokūbas buvo tarsi formavimo procese apdaužytas indas. Vienintelė jo viltis buvo jo pačio pralaimėjime. Aišku, to jis nežinojo šį vakarą, bet auštant naujai dienai jis tai suprato. Jokūbas visą naktį

kovojo su Dievu, kol galiausiai Viešpats iš savo gerumo smogė jam į šlaunį ir išnarino jos sąnari, ir taip jį nugalėjo. Tik po pažeminančio pralaimėjimo jis pradėjo jausti išlaisvinimo iš savo pražūtingos jėgos džiaugsmą; jis pradėjo jausti Dievo įsiveržimo į jį malonumą. Tuomet jis garsiai šaukė palaiminimo ir nenorėjo paleisti to Vyro, kol jis jo nepalaimins. Tai buvo ilga kova, bet Dievo akyse (tik dėl Jam žinomų priežasčių) Jokūbas buvo vertas to. Dabar jis tapo nauju žmogumi. Užsispyrėlis ir laisvanoriškas sukilėlis virto nuolankiu ir vertu Dievo draugu. Jokūbas „nugalėjo“, bet tai įvyko per silpnumą, o ne per stiprybę.

Tik nugalėtieji gali turėti tikrus palaiminimus. Tai yra sveika filosofija, besiremianti gyvenimu ir reikalinga ugdymui. Mums nereikia priimti šių tiesų akiai. Visa tai yra labai aišku ir čia reiktų išskirti štai ką: esame kūriniai ir todėl nesame nepriklausomi, nesame saviegzistuojantys. Mums neduota turėti gyvenimo pačiuose savyje. Dėl gyvenimo esame nuolat ir visiškai priklausomi nuo Dievo, gyvenimo Šaltinio. Tik tada, kai esame visiškai priklausomi nuo Jo, mumyse lavinasi slaptos gyvenimo galios. Kitaip mes esame tik pusiau žmonės, blogai suformuoti ir nepatrauklūs vienos rasės, kuri vieną kartą buvo sukurta nešioti savo Kūrėjo atvaizdą, nariai.

Prieš daugybę metų Viešpats pasakė, kad Jo akyse kūnas neturi jokios vertės ir laikas šioje sentencijoje nepakeitė nieko. „...gyvenantys pagal kūną negali patikti Dievui (...); kūniškas mąstymas priešiškas Dievui; jis nepaklūsta Dievo Įstatymui ir net negali paklusti (...); kūniškas mąstymas - tai mirtis“ (Rom. 8sk.). Tokiais žodžiais Dievas paskelbė amžiną pasmerkimą. Nesvarbu, ar mes su tuo sutiksime, ar ne, mirtis yra virš mūsų ir mokėjimas pasitikėti ne savimi, o Tuo, kuris prikelia mirusiuosius, yra gelbstinti išmintis. Kaip mes galime pasitikėti žmogaus gyvenimu, kai jis yra toks laikinas, toks trumpas?

„Išmintingasis negali rasti poilsio tame, kad pranyksta,

Jis neatiduos savo širdies tam, kas priklauso nuo laiko.“

Šie žodžiai buvo užrašyti prieš keturis amžius, bet ir mūsų dienomis jie yra teisingi. Kodėl tada mes pasitikime tais dalykais, kurie yra laikini ir taip tampame laiko apgautais kvailiais? Kas apnuodijo mūsų taurę ir pastūmėjo mus sukilti? Ta senoji gyvatė, velnias, buvo pirmasis, kuris norėjo mus suvilioti su tuo kvailiu pareiškimu apie nepriklausomybę. Šis pareiškimas visoje aplinkybių apsuptyje yra ne tik ypatingai komiškas, bet ir giliai tragiškas. Nes mūsų priešas be jokių abejonių juokiasi iš neįtikėtinos tuštybės, kuri yra pasiruošusi priešintis Visagalio jėgai. Visa tai yra ciniška komedija. Kiekviena ašara kalba apie tragediją ir kiekvienas kapas - apie liūdesį.

Artimas savo širdies pažinimas padės mums suprasti, kad nėra jokios vilties mumyse pačiuose. Ir vienas žvilgsnis į aplinką turėtų įtikinti mus, jog nėra nieko šalia, kas galėtų padėti mums. Visa kūrinija moko, kad be Dievo mes esame tik našlaičiai; benamiai visoje visatoje; bejėgiai, pagauti didelio mums nesuvokiamo viesulo. Per šį pasaulį ritasi didelė ir akla jėga, paliekanti paskui save kartas, miestus, civilizacijas. Žemė, mūsų laikini namai, galiausiai mums gali pasiūlyti tik kapą. Čia nėra nieko saugaus nė gero mums. Tik Viešpatyje yra gailestingumas. Pasaulyje jo nerasime, nes kūrinija ir gyvenimas egzistuoja taip lyg nepažintų gero ir blogo, ir žmogų lydi tik skausmas ir liūdesys.

Dievas kovojo su Jokūbu tą naktį brastoje tam, kad išgelbėtų jį nuo apgaulingos vilties; Dievas, norėdamas jį išgelbėti nuo pasitikėjimo savimi pačiu, turėjo įsiveržti, atimti iš jo visko kontrolę, paimti jo galią ir valdyti jį meilės skeptru. C.Wesley įdėjo į Jokūbo lūpas tokius žodžius:

*„Mano galia, mano jėga silpsta,
Sulaužyk mane savo galinga ranka.
Aš mirštu, kad gyvenčiau,
Aš puolu, kad pakilčiau.
Nors krentu, tikėjimu stoviu.
Aš neleisiu Tau eiti,
Kol nepažinsiu Tavo vardo ir Tavo prigimties.
Aš šlubuodamas pagaunu grobį,
Pragarą, žemę ir nuodėmę lengvai nugalui.
Šokinėju iš džiaugsmo ir einu tolyn,
Kad visą amžinybę galėčiau ragauti Tavo meilę.*

Melskimės, kad Dievas įsiveržtų ir nugalėtų mus, nes kitaip mūsų tyko tūkstančiai pavojų. Savo viduje mes nešiojame suirimo sėklą. Moralinis lengvabūdiškumas visuomet mus stumia link atsitiktinio ar kvailo susinaikinimo pavojaus. Mūsų kūniškumo galia visuomet kelia pavojų mūsų sielai. Išlaisvinimas gali ateiti tik per senojo gyvenimo pralaimėjimą. Saugumas ir ramybė ateina tik po to, kai mes buvome priversti atsiklaupiti. Dievas išlaisvina mus sudaužydamas, sulaužydamas mūsų jėgas ir nušluodamas mūsų pasipriešinimą. Tik po to Jis atgaivina mus tuo senu amžinu gyvenimu, kuris yra nuo pradžios. Taigi Jis įsiveržia, „užgrobia“ mus ir per šį palaimintą įsiveržimą laimi mus sau.

Ši paslaptis yra labai lengvai suvokiama, bet kodėl mes beveik visur veikiame priešinga kryptimi? Kodėl mes statome bažnyčias ant žmogaus kūniškumo? Kodėl taip viliamės tuo, ką Viešpats jau seniai atmetė, ir paniekiname tai, ką Viešpats taip vertina? Kodėl mokome žmones ne mirti Kristuje, o gyventi merdinčioje žmogaus jėgoje? Mes didžiuojamės ne savo silpnumais, o savo galia. Vertybės, kurias Kristus paskelbė netikromis, mes vėl gražiname ir skelbiame lyg tai būtų pats gyvenimas ir krikščioniško kelio pamatas. Kaip karštai mes trokštame vieno ar kito pasaulio akyse svarbaus žmogaus įvertinimo! Kaip gėdingai didžiuojamės atsivertusiomis garsenybėmis! Mūsų vadovai ištroškę pripažinimo, naudoja viską, kad pašalintų tamsos puolimus. Tam tinka garsūs atletai, parlamentarai, įžymybės, turtingi verslininkai ir kt. Prieš tokius mes lenkiamės su pataikūniškomis šypsėnomis ir gerbiame juos savo religiniuose susirinkimuose bei spaudiniuose. Mes norėdami pagerinti Dievo Bažnyčios padėtį, giriamės žmonėmis ir Gyvenimo Kunigaikščio šlovę darome priklausomą nuo mirtingo žmogaus trumpai sušvintančios garbės.

Neįtikėtina, kad mes, laikydami save Kristaus sekėjais, taip lengvabūdiškai priimame Jo tarnų žodžius. Kaip galime būti Viešpaties mokiniais ir kartu abejingai žvelgti į Dievo tarno Jokūbo išpėjimą: „Mano broliai, turėkite mūsų šlovės Viešpaties, Jėzaus Kristaus tikėjimą neatsižvelgdami į asmenis. Štai į jūsų susirinkimą ateina žmogus su auksiniu žiedu, puikiais drabužiais, taip pat įžengia beturtis apskurusiu apdaru. Jūs žiūrite į tą, kuris puikiai apsirengęs ir sakote: „Atsisėsk čia į gerą vietą“, o beturčiui tariate: „Stovėk ten“ arba: „Sėskis prie mano kojų.“. Argi jūs nesate šališki, argi netampate piktais sumetimais besivadovaujantys teisėjai?

Paklauskite, mano mylimieji broliai, ar Dievas neišsirinko pasaulio vargšų, kad jie tikėjimu būtų turtingi ir paveldėtų karalystę, pažadėtą Jį mylintiems?“ (Jok. 2:1-5).

Paulius matė šiuos dalykus visai kitoje šviesoje negu tie, dėl kurių skundžiasi Jokūbas. Jis sakė: „Aš niekuo nesigirsiu, tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, kuriuo pasaulis man yra nukryžiuotas ir aš pasauliui.“ (Gal. 6:14). Kryžius, ant kurio mirė Jėzus, tapo tuo pačiu kryžiumi, ant kurio mirė apaštalas. Praradimai, atmetimai, gėda priklauso Kristui ir tiems, kurie iš tiesų seka Juo. Kryžius, kuris juos išgelbsti, taip pat jiems atneša mirtį, ir viskas, kas to neapima, yra netikras tikėjimas. Tačiau ką mes galime pasakyti, kai dauguma evangelinių vadovų gyvena ne kaip nukryžiuoti žmonės, o kaip tie, kurie priima visas pasaulio vertybes, atmesdami tik pačius blogiausius jo elementus? Kaip mes pažvelgsime į akis Tam, kuris buvo nukryžiuotas ir mirė, kai Jo sekėjai yra priimami ir aukštinami pasaulyje? Ir nepaisant visko, jie pamokslauja apie kryžių ir drąsiai skelbia, jog yra tikri tikintieji. Nejaugi yra du kryžiai? Ar Paulius kalbėjo apie vieną dalyką, o jie - apie kitą? Aš bijau, kad yra du kryžiai: vienas naujas, o kitas - senas.

Aš prisimindamas savo pačio gilius netobulumus, noriu su meile galvoti ir kalbėti apie tuos, kurie išpažįsta tą nuostabų Vardą ir dėl kurio yra vadinami krikščionimis. Tačiau, jei aš matau teisingai, šiuo metu populiaraus evangelizmo kryžius nėra Naujojo Testamento kryžius. Tai greičiau yra naujas ir blizgantis papuošalas ant savimi pasitikinčios ir kūniškos krikščionybės krūtinės, kurios rankos iš tiesų yra Abelio, bet balsas - Kaino. Senasis kryžius nužudydavo žmones; o naujasis juos linksmina. Senasis kryžius pasmerkdamas, o naujasis - neša džiaugsmą. Senasis kryžius sunaikindavo pasitikėjimą kūniškumu, o naujasis jį įkvepia. Senasis kryžius priversdavo verkti ir kraujuoti, o naujasis kelia šypsena. Linksmas ir savimi pasitikintis kūniškumas pamokslauja ir gieda apie kryžių; jis lenkiasi jam ir rodo jį gerai išmoktais gestais. Bet jis nenori mirti ant to kryžiaus ir užsispyrusiai atmeta jo keliamą kančią.

Aš žinau, kiek daug malonių argumentų galima surasti naujojo kryžiaus naudai. Argi naujasis kryžius nelaimi žmonių? Jis laimi labai daug žmonių. Argi nereikia prisitaikyti prie besikeičiančio laiko? Argi negirdėjome šūkio „nauji laikai, naujos formos“? Tik senas konservatorius gali kalbėti apie mirtį, kaip apie kelią, vedantį į gyvenimą. Kam šiandien įdomu pesimistinė mistika, kuri pasmerkia kūną ant kryžiaus ir lenkia jį nuolankumą, kaip dorybę, kuria turėtų puoštis visi šiuolaikiniai krikščionys? Tai yra kai kurie argumentai, kurie yra pateikiami norint aprengti išmintimi populiarios krikščionybės tuščią kryžių.

Be jokių abejonių yra daug tikinčiųjų, kurie mato mūsų laiko tragediją. Tačiau kodėl jie tyli, kai jų liudijimo taip reikia šiandien? Žmonės prisidengdami Kristaus vardu, padarė tuščiu Kristaus kryžių. „...dainuojančių balsus aš girdžiu.“ (Išėjimo 32:18). Žmonės pasidarė auksinį kryžių ir susėdo apie jį valgyti, gerti bei keliasi žaisti. Savo aklume jie žmogaus rankų darbą pastatė vietoj Dievo jėgos darbo. Galbūt labiausiai šiandien reikia pranašo, kuris pradėtų mėtyti akmenis kalno papėdėje ir šauktų Bažnyčią atgailai bei teismui.

Kelias yra aiškus visiems, kurie nori sekti Kristumi. Tai yra kelias iš mirties į gyvenimą. Gyvenimas visuomet yra už mirties ir jis kviečia kiekvieną, kuris yra pavargęs nuo savęs pačio, ateiti ir ragauti jį. Tačiau kelias į jį eina per mirties šešėlio slėnį ir aš žinau, kad ne vienas, išgirdęs šiuos žodžius, atsitrauks atgal ir daugiau neseks Kristumi. Tačiau kur mes eisime? Juk Jis turi gyvenimo žodžius.

Galbūt yra ir tokių, kurie šiaip jau yra pasiruošę sekti Kristumi, bet atsitraukia, nes negali pakęsti tos tamsos, kurią, atrodo, skleidžia kryžius. Jie myli saulę ir jiems per sunku galvoti apie gyvenimą šešėlyje. Jie nenori gyventi su mirtimi, jie nenori visuomet jausti mirties kvapo. Toks jų instinktas yra sveikas. Bažnyčia per daug užsiėmė mirties patalo scenomis, kapinėmis ir laidotuvėmis. Specifinis bažnyčių kvapas, lėtas ir didingas jos tarnautojo žingsnis, užgesęs giedotojų ramumas, daugumos atėjimas į bažnyčią tik atiduoti paskutinę pagarbą mirusiam sudaro įspūdį, jog religija yra kažkas, ko reikia bijoti; lyg tai būtų ypatinga chirurginė operacija, kurią turime iškęsti, nes nėra kitos išeities. Visa tai nėra kryžiaus religija. Tai yra tik grubi jos parodija. Mirties krikščionybė, nors ir yra visiškai toli nuo kryžiaus doktrinos, iš dalies yra kalta dėl naujo ir linksmo šiandieninio kryžiaus pasirodymo. Žmonės trokšta gyvenimo, tačiau kai jiems sakoma, kad jis ateina per kryžių, jie negali to suprasti tinkamai, nes jie išmoko susieti kryžių tik su antkapiais, tamsiais praejimais ir chrizantemomis. Todėl jie atmeta tikrąją žinią apie kryžių, o kartu su ja atmeta ir vienintelę gyvenimo viltį, kuri yra duota žmonių sūnums.

Iš tiesų Dievas niekada nenorėjo, kad Jo vaikai gyventų visuomet ant kryžiaus. Pats Kristus kentėjo kryžių tik šešias valandas. Kai jis padarė savo darbą, atėjo gyvenimas ir pradėjo veikti. „Todėl Dievas Jį išaukštino ir suteikė vardą, aukščiau visų kitų vardų“. Jo džiaugsmingas prisikėlimas sekė iš karto po skausmingo nukryžiuotumo. Tačiau jis turėjo būti pirmiau. Gyvenimas, kuris sustoja ir nepasiekia esančio ant kryžiaus, yra laikinas ir pasmerkta, jis yra nesugražinamas. Tas gyvenimas, kuris eina ant kryžiaus ir miršta, kad vėl prisikeltų su Kristumi, yra dieviškas ir nemirtingas lobis. Jam mirtis neturi galios. Kiekvienas, kuris atsisako atnešti savo seną gyvenimą ant kryžiaus, tik bando apgauti mirtį ir nesvarbu, kiek jis kovoja su ja, jis yra pasmerkta prarasti savo gyvenimą. Žmogus, kuris paima savo kryžių ir seka Kristumi, greitai pamatys, kad yra vedamas tolyn nuo kapo. Mirtis liko už nugaros, o prieš akis aušta džiaugsmingas ir vis labiau augantis gyvenimas. Jo tolimesnes dienas lydės ne bažnytiniai šešėliai, ne kapinės, ne tušti atspalviai, ne tamsūs drabužiai (tai yra tik mirusios bažnyčios skarmalai), o šlovingas ir neapsakomas džiaugsmas (1Petro 1:8).

Tikras tikėjimas yra kažkas daugiau negu tik pasyvus sutikimas. Jis reiškia ne mažiau negu mūsų gyvenimo Adome (jau ir taip pasmerkto) pakabinimą ant kryžiaus dėl palaiminto tikslo. Taip mes priimame teisingą Dievo sentenciją mūsų nedoram kūniškumui ir sutinkame, jog Jis turi teisę užbaigti jo bjaurų bėgimą. Mes laikome save nukryžiuotais su Kristumi ir prisikėlusiais kartu su Juo naujam gyvenimui. Kur yra toks tikėjimas, ten Dievas veiks visada mūsų naudai. Tada prasidės Dievo įsiveržimas į mūsų gyvenimą. Dievas „užgrobs“ mus, giliai įsiverš į mūsų prigimtį, bet visada veiks meilėje. Viešpats sulaužęs mūsų pasipriešinimą, suriša mus meilės virvėmis ir patraukia prie savęs. Ten, priblokšti Jo meilės, mes jaučiamės nugalėti ir vėl, ir vėl dėkojame Jam už tokį palaimintą įsiveržimą. Ten, atgavę sveiką moralinį protą, pakeliame akis į Aukščiausiąjį Dievą ir garbiname Jį. Tada tikėjimu išeiname siekti to, kam buvome Dievo pasiekti. „Aš šlovinu Tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažutėliams. Taip, Tėve, nes Tau taip patiko.“ (Luko 10:21).

Penktas skyrius

Pamirštoji

„O Guodėjas - Šventoji Dvasia...“ (Jono 14:26)

Liberalūs krikščionys apleisdami arba netgi neįgdami Kristaus dieviškumą, padarė tragišką klaidą ir dabar jiems lieka tik netobulas Kristus, kurio mirtis yra tik kankinio mirtis ir Jo prisikėlimas - tik mitas. Tie, kurie seka tik žmogišku Gelbėtoju, seka ne Gelbėtoju, o tik kažkokiu idealu; idealu, kuris negali padaryti nieko daugiau kaip tik šaipytis iš jų silpnumų ir nuodėmių. Jei Marijos sūnus nebuvo Dievo Sūnus, tuomet žmonijai nėra jokios vilties. Jei Tas, kuris save vadino pasaulio Šviesa, buvo tik neryškus žibintas, tuomet tamsa, supanti žemę, pasiliks amžiams. Tariami krikščioniški vadovai trauko pečiais, bet jų atsakomybė už ganomas sielas negali būti numesta šalin vien tik traukiant pečiais. Dievas juos teis už tai, kad jie padarė tiek daug žalos žmonėms, kurie tikėjo jais kaip dvasiniais vadovais. Tačiau kokie kalti bebūtų liberalai, neįgdami Kristaus dieviškumą, nepasitenkinimas jais negali apakinti mūsų tiek, kad mes jau nematytume savo pačių trūkumų. Iš tiesų tai nėra tinkamas laikas savigyrai, nes paskutiniu metu mes taip pat skaudžiai klydome ir ši klaida turi labai artimas sąsajas su liberalų klaida. Mūsų klaida (jei būsime nuoširdūs, vadinsime tai nuodėme) buvo ta, kad mes apleidome doktriną apie Dvasią taip, jog net atėmėme iš Jos dieviškumą. Šis neigimas nebuvo atviras, nes mes pakankamai tvirtai laikomės biblijinės pozicijos viskame, kas apima formalius mūsų tikėjimo išpažinimus. Mūsų formalus credo yra sveikas, bet mes klydome kasdieniniame gyvenime. Ir ši klaida yra labai reikšminga. Doktrina turi praktinę reikšmę tik tiek, kiek ji prasiskverbia į mūsų protą ir keičia mūsų gyvenimą. Šiuo atžvilgiu šiuolaikinė evangelikų doktrina apie Šventąją Dvasią beveik neturi jokios praktinės reikšmės. Dvasia yra visiškai apleista didelėje krikščioniškų bažnyčių dalyje. Ar Ji būtų jose, ar Jos nebūtų - niekas nejaustų jokio skirtumo. Ji trumpai prisimenama tik doksologijoje ir palaiminime. Išskyrus tai, Jos galėtų ir nebūti. Mes ignoruojame Šventąją Dvasią tiek, kad vargu ar galime vadintis tais, kurie pripažįsta Trejybę. Krikščioniška Trejybės doktrina atvirai skelbia visų trijų Asmenų lygybę ir Šventosios Dvasios teisę būti garbinamai ir šlovinamai. Viskas, kas yra mažiau už tai, nėra Trejybės doktrina.

Doktrinos apie palaimintą trečiąjį Trejybės Asmenį apleidimas turėjo ir turi skaudžias pasekmes mums. Doktrina yra dinamitas. Jai turi būti skirtas pakankamas dėmesys, kad jos jėga būtų išlaisvinta. Jei ne, ji liks kažkuriame mūsų proto kampe ir neturės jokios įtakos mūsų gyvenimui. Doktrina apie Dvasią yra užkastas dinamitas. Jos galia laukia, kol bus Bažnyčios atrasta ir naudojama. Dvasios jėga nebus suteikta jokiam drungnam sutikimui su pneumatologijos tiesa. Nepakanka prisiminti Šventąją Dvasią tik savo giesmių pabaigoje. Ji turi būti mūsų dėmesio centre. Kai Ji taps mokytojų dėmesio centru, tuomet ir klausytojai suteiks Jai tinkamą vietą. Kai Šventoji Dvasia nustos būti mums tik kažkuo atsitiktiniu ir vėl taps pamatiniu, tuomet Dvasios galia vėl bus matoma žmonių, kurie save vadina krikščionimis, tarpe.

Šiandien eilinio bažnyčios nario supratimas apie Dvasią yra labai neaiškus. Jis galvodamas apie Ją, įsivaizduoja miglotą substanciją, kažkokį nematomą dvelkimą, apie kurį sakoma, kad jis yra bažnyčiose ir ateina pas gerus žmones jų mirties valandą. Iš tiesų jis nežino kuo tikėti, bet nesijausdamas tinkamu ištirti tiesą Šv.Rašto šviesoje, nustumia tikėjimą Dvasia į tolimiausią savo gyvenimo kampą ir neleidžia, kad tai turėtų kažkokią įtaką jo gyvenimui. Tokie yra daugybė asmenų, kurie nuoširdžiai siekia būti krikščionimis.

Taigi ką mes turime galvoti apie Šventąją Dvasią? Išsamus atsakymas apimtų mažiausiai dvylika tomų. Todėl čia galime tik pabrėžti „patepimą, kuris yra pilnas malonės iš aukštybių“ ir laukti, kad skaitytojas pats panorės pažinti palaimintą trečiąjį Trejybės asmenį.

Jei aš teisingai suprantu tikinčiųjų patyrimus per visą krikščionybės istoriją, tuomet tie, kurie daugiausiai džiaugėsi Dvasios jėga, mažiausiai galėjo apibrėžti Ją žodžiais. Biblijos šventieji, vaikščioję Dvasioje, niekada nebandė Jos paaiškinti. Ir vėlesnių laikų tikintieji, kurie buvo pilni Dvasios, negalėjo mums daug papasakoti apie Ją, nes jie nebuvo iškalbingi. Jie netyrinėjo Jos, bet gyveno su Ja labai paprastai. Jiems Dvasia buvo Asmuo, kurį reikia mylėti ir su kuriuo reikia turėti tokią pat artimą bendrystę kaip ir su Viešpačiu Jėzumi. Jie būtų visiškai nemokšos metafizinėje diskusijoje apie Dvasios prigimtį, tačiau jie neturėjo jokių problemų pasitikėjime Jos jėga šventame gyvenime ir vaisingame tarnavime. Būtent taip ir turi būti. Asmeninė patirtis privalo būti pirmiausias dalykas realiame gyvenime. Svarbiausia, kad mes pergyventume realybę pačiu tiesiausiu ir trumpiausiu keliu. Vaikas gali valgyti sveiką maistą nieko nežinodamas apie chemiją ar mitybos ypatumus. Kaimo vaikas gali pažinti tyros meilės džiaugsmus, nors niekada nieko negirdėjo apie Z. Froidą ar H. Ellis. Patirties pažinimas yra žymiai geriau už protinį pažinimą. Ir pirmajam visai nereikia antrojo. Religijoje, labiau negu bet kurioje kitoje srityje, visuomet turi būti aiškiai pabrėžiamas skirtumas tarp „žinoti apie“ ir „pažinti“. Šis skirtumas yra toks pats aiškus kaip ir skirtumas tarp žinojimo apie valgį ir jo ragavimo. Žmogus žinodamas viską apie duoną, gali mirti iš bado; dvasinis žmogus gali mirti dvasiškai, nors jis ir žino visus krikščioniško tikėjimo istorinius įvykius.

„Tai yra amžinasis gyvenimas: kad jie pažintų Tave, vienintelį tikrąjį Dievą ir Tavo siųstąjį Jėzų Kristų.“ (Jono 17:3). Šioje eilutėje mums reikia pakeisti tik vieną žodį ir pamatysime, koks didžiulis skirtumas yra tarp „žinoti apie“ ir „pažinti“: „Tai yra amžinas gyvenimas: kad jie žinotų apie Tave, vienintelį tikrąjį Dievą ir apie Tavo siųstąjį Jėzų Kristų.“ Šis mažas pakeitimas yra to didelio skirtumo tarp gyvenimo ir mirties priežastis, nes jis pasiekia pačias šios eilutės šaknis ir radikaliai pakeičia jos teologiją. Nepaisant visko, aš nenoriu sumenkinti „žinojimo apie“ svarbos. Jis sužadina mummyse norą pažinti praktiškai. Taigi „žinojimas apie“ gali atvesti mus prie žinojimo iš patirties. Jis gali atvesti, bet nebūtinai atveda. Todėl būkime atsargūs ir negalvokime, kad žinodami apie Dvasią, mes jau pažįstame Ją. Pažinti Šventąją Dvasią galima tik asmeniškai susitikus su Ja.

Ką mes turime galvoti apie Šventąją Dvasią? Žodis „dvasia“ daug ką pasako apie Ją. Dvasia reiškia aukštesnį egzistavimo lygį, ji siekia daug toliau už materiją ir reiškia kitokį gyvenimą. Dvasia yra substancija, neturinti svorio, išmatavimų; ji nėra ribojama nei erdvės, nei laiko. Visos šios savybės priklauso tik materialiam pasauliui ir yra visiškai netinkamos dvasiai. Tačiau dvasia yra reali būtybė. Jei jums sunku tai įsivaizduoti, geriau net nebandykite, nes žmogaus protui neįmanoma suvokti to, kas peržengia jo sugebėjimus. Ir visai nekeista, jei mes galvodami apie Dvasią, bandome aprengti Ją materialia forma.

Kaip mes turime galvoti apie Šventąją Dvasią? Biblija ir teologija sutinka, kad Ji yra Asmuo, turinti visas asmenybei būdingas savybes: emocijas, intelektą, valią. Ji žino, Ji nori, Ji myli, Ji jaučia palankumą, užuojautą, nepasitenkinimą. Ji mąsto, mato, girdi ir daro viską, ką gali daryti asmuo. Čia turėtume išskirti dar vieną svarbią Šventosios Dvasios savybę: Jos sugebėjimą prasiskverbti. Ji gali prasiskverbti per žmogaus kūną, per jo protą. Ji gali prasiskverbti į žmogaus dvasią ir susimaišyti su ja. Ji gali įsiveržti į žmogaus širdį ir gyventi joje, neištumdama žmogiškos esencijos. Žmogiška asmenybė nepatiria jokios žalos, tik moralinis blogis turi pasitraukti. Čia išskylanti metafizinė problema negali būti nei pašalinta, nei išspręsta. Kaip gali viena asmenybė prasiskverbti į kitą? Paprastas atsakymas būtų toks: mes nežinome, bet galima kažkiek suprasti tai pasitelkus analogiją, kurią naudojo senieji autoriai. Padėkime gabalą geležies ant ugnies ir įpūskime anglis dar labiau. Iš pradžių turime dvi skirtingas substancijas: geležį ir ugnį. Bet vėliau ugnis prasiskverbia į geležį ir greitai ne

tik geležis yra ugnyje, bet ir ugnis geležyje. Jos yra dvi skirtingos substancijos, bet susimaišę tarpusavyje ir prasiskverbė viena į kitą taip, kad du dalykai virto vienu. Panašiu būdu Šventoji Dvasia prasiskverbia į mūsų gyvenimus. Mes išliekame tokie patys. Nėra jokio substancijos sunaikinimo. Tiek mes, tiek Šventoji Dvasia yra atskiros būtybės, tokios pačios kaip ir anksčiau. Skirtumas yra tik tas, kad dabar Dvasia prasiskverbia į mus, pripildo mūsų asmenybes ir mes tampame viena su Dievu.

Ką mes turime galvoti apie Šventąją Dvasią? Biblija sako, kad Ji yra Dievas. Visos savybės, kurios yra priskiriamos visagaliui Dievui, priklauso ir Jai. Viskas, kas yra Dievas, yra priskiriama Dvasiai. Dievo Dvasia yra viena su Dievu ir lygi su Juo taip, kaip žmogaus dvasia yra viena su juo ir lygi su juo. Tai yra taip aiškiai mokoma Šv. Rašte, jog mums visai nereikia atskirai kalbėti apie tai. Kiekvienas skaitytojas gali surasti tai pats.

Ankstyvoji Bažnyčia, sudarydama savo tikėjimo išpažinimus, aiškiai pabrėžė Šventosios Dvasios dieviškumą. Apaštalų Credo liudija apie tikėjimą Tėvu, Sūnumi ir Šventąja Dvasia, ir nedaro jokio skirtumo tarp jų. Tėvai, kurie redagavo Nikėjos Credo, patvirtino savo tikėjimą Dvasios dieviškumu: „Mes tikime į Šventąją Dvasią, gyvenimo Viešpatį ir Davėją. Ji kyla iš Tėvo ir Sūnaus; ir kartu su Tėvu bei Sūnumi yra garbinama ir šlovinama.“

Kova su arijonais IVa. privertė Tėvus aiškiai išdėstyti savo tikėjimo išpažinimus. Tarp svarbių to meto raštų yra ir Atanazijaus Credo. Mums šiandien visai nesvarbu, kas jį redagavo. Jis buvo užrašytas bandant aiškiai ir trumpai išdėstyti tai, ką Šv. Raštas moko apie Dievo prigimtį, ir tai buvo padaryta labai tiksliai. Ten mes galime rasti keletą vietų apie Šventosios Dvasios dieviškumą: „Vienas Asmuo yra Tėvas; antras - Sūnus; trečias - Šventoji Dvasia. Tačiau Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios dieviškumas yra vienas: viena šlovė; amžina didybė. Šioje Trejybėje nėra vienas nėra ankstesnis ar vėlesnis; nėra vienas nėra didesnis ar mažesnis. Visi trys Asmenys yra amžini ir lygūs. Taigi visuose dalykuose turi būti garbinama Vienybė Trejybėje ir Trejybė Vienybėje.“ Savo šventuose himnuose Bažnyčia akivaizdžiai pripažino Dvasios dieviškumą ir džiaugsmingai Ją garbino. Kai kurios mūsų giesmės Šventajai Dvasiai tapo tokiomis įprastomis, jog mes jau pametame tikrąją jų prasmę. Tokios nuostabios giesmės, kaip „Šventoji Dvasia, dieviškoji Šviesa“, „Pūsk į mane, pūsk, dieviška Dvasia“ ir kt., yra dažnai giedamos žmonių, kurie niekada nepatyrė to, ką gieda, todėl daugeliui jos prarado prasmę. Tarp daugelio F. Faber eilėraščių aš radau vieną, skirtą Šventajai Dvasiai. Aš manau, kad jis yra viena geriausių kada nors užrašytų giesmių Jai, tačiau kiek aš žinau, jam niekada nebuvo parašyta muzika, o jei ir buvo, aš niekada jos negirdėjau. Ar gali būti taip, kad tokia giesmė, kylanti iš gilaus, artimo ir gyvo asmeninio Šventosios Dvasios pažinimo, neranda jokio atsako šių dienų evangelinių garbintojų širdyse? Aš paminėsiu tik kelias jos eilutes:

„Meilės Šaltini, Tu esi tikrasis Dievas,

Kuris per amžius tekėjo iš Tėvo ir Sūnaus,

Savo nesukurtoje esybėje.

Aš bijau Tavęs, Meile, neturinti pradžios.

Tikrasis Dieve. Tik Tu esi malonės šaltinis.

Ir dabar prieš Tavo palaimintą sostą,

Aš nuodėmingas nusilenkiu.

O Šviesa! O Meile! Tu esi Dievas!

Aš nedirštu pakelti savo akių,

Į Tavo nuostabias savybes,

Ir paslaptingus nutarimus.“

Šios eilutės turi viską, ko reikia tikrai giesmei: sveiką teologiją, tinkamą struktūrą, lyrinį grožį, gilių idėjų suvokimą ir didingą religinį jausmą. Vis dėlto ji yra visiškai pamiršta. Aš manau, kad didelis Dvasios galios pakilimas tarp mūsų sugrąžintų daug užmirštų giesmių ir himnų. Giesmės niekada negali atnešti mums Šventosios Dvasios, bet Šventoji Dvasia būtinai su savimi atneša ir giesmes.

Krikščioniška doktrina apie Šventąją Dvasią kalba apie Dievą tarp mūsų. Šventoji Dvasia nėra Dievo pasiuntinys, Ji yra Dievas. Ji yra Dievas, turintis santykį su savo kūriniais, darantis juose ir tarp jų išgelbėjimo ir atnaujinimo darbą. Trejybės Asmenys niekada neveikia atskirai. Negalvokime apie Juos taip, kad padalintume Jų substanciją. Visi trys Dievo Asmenys vykdo kiekvieną Jo veiksmą. Dievas niekada neprisistato viename Asmenyje. Jis negali padalinti savęs. Kur yra Dvasia, ten yra ir Tėvas, ir Sūnus. „...mes pas jį ateisime ir apsigyvensime.“ (Jono 14:23). Galbūt vykdant tam tikrą darbą, vienas Dievo Asmuo išsiskiria labiau negu kiti, bet Jis niekada nėra vienas. Kai Dievas kažkur veikia, veikia visi trys Asmenys.

Į pagarbų klausimą „koks yra Dievas?“ yra vienintelis atsakymas: „toks kaip Kristus“, nes Kristus yra Dievas. Žmogus, kuris vaikščiojo tarp žmonių Palestinos žemėje, buvo Dievas. Į klausimą „kokia yra Dvasia?“ visada turime atsakyti: „tokia, kaip Kristus“, nes Dvasia yra Tėvo ir Sūnaus esencija. Kokie yra Jie, tokia yra ir Ji. Kaip mes jaučiame pagarbą Kristui ir Tėvui, taip turime jausti pagarbą ir Tėvo bei Sūnaus Dvasiai.

Šventoji Dvasia yra gyvenimo, šviesos ir meilės Dvasia. Savo nesukurtoje prigimtyje Ji yra beribė ugnies jūra, visuomet aktyvi, vykdanči amžinus Dievo tikslus. Gamtoje Ji vykdo vienus tikslus; pasaulyje - kitus, Bažnyčioje - dar kitus. Ir visi jie sutinka su Triasmenio ir Vienintelio Dievo valia. Ji niekada neveikia impulsyviai ir nepriima staigių sprendimų. Kadangi Ji yra Tėvo Dvasia, jaučia Jo tautai tą patį, ką ir Tėvas, todėl mes neturime jaustis svetimi Jos artume. Ji visuomet veikia kaip Jėzus, užjausdama nusidėjėlius, karštai mylėdama šventuosius ir būdama jautri žmogiškam skausmui.

Šiandien yra laikas atgailai, nes mūsų nusižengimai palaimintam trečiajam Asmeniui yra dideli ir gausūs. Su Ja buvo neteisingai elgiamasi draugų namuose. Mes nukryžiuojame Ją Jos pačios šventykloje, kaip kiti nukryžiuoja amžinąjį Sūnų ant Golgotos kalno. Ir viny, kuriuos mes naudojome, buvo ne iš geležies, o iš daug plonesnės ir brangesnės medžiagos, statančios žmogišką gyvenimą. Iš savo širdies mes paėmėme savo mylimos valios, brangių jausmų ir minčių medžiagą, ir iš jos padarėme įtarumo, sukilimo ir nesupratimo viny. Savo nevertomis mintimis apie Ją, savo priešiškomis Jai nuostatomis mes diena iš dienos liūdinome ir gesinome Ją. Tikriausia ir geriausia atgaila bus mūsų netinkamų veiksmų ir nuostatų atsisakymas. Dievui labiau patiks ne daugelio metų gailėjimasis dėl blogo elgesio, o gyvenimo pakeitimas. „Nedorėlis tepalieka savo kelią, o neteisusis - savo mintis; tegrįžta jis pas Viešpatį, mūsų Dievą ir Jis pasigailės jo, nes yra gailestingas.“ (Izaijo 55:7). Geriausia atgaila bus, jei mes grąžinsime Šventajai Dvasiai vietą, kuri Jai ir priklauso. Pradėkime galvoti apie Ją kaip apie Tą, kuri turi būti garbinama ir kuriai reikia paklusti. Atidarykime

visas duris ir pakvieskime Ją užėti. Atiduokime Jai visas savo širdies šventyklos vietas ir kvieskime Ją būti visko Šeimininke. Prisiminkime, kad Jėzaus vardas traukia Ją taip, kaip bites traukia malonus gėlių kvapas. Kur Kristus yra gerbiamas, ten Dvasia jausis maloniai; kur Kristus yra pašlovintas, ten Ji veiks laisvai.

Šeštas skyrius

Dvasios apreiškimas

„Jonas atsakė: „Žmogus nieko negali pasiimti, jeigu jam neduota iš dangaus.“ (Jono 3:27)

Šiame trumpame pareiškime mes matome žmonijos neviltį ir viltį. „Žmogus negali pasiimti nieko.“ Iš konteksto matome, kad Jonas čia kalba apie dvasinę tiesą. Jis teigia, jog yra tokia tiesa, kurios neįmanoma suprasti protu, nes protas yra skirtas idėjų supratimui, o ši tiesa yra ne idėja, bet gyvenimas. Dieviška tiesa turi dvasinę prigimtį ir todėl gali būti priimta tik per dvasinį apreiškimą. „...jei jam neduota iš dangaus.“ Čia Jonas neskelbia jokios naujos doktrinos, o tik tęsia tai, kas buvo mokoma Senajame Testamente. Pranašas Izaijas rašo: „...mano mintys yra ne jūsų mintys ir mano keliai - ne jūsų keliai - sako Viešpats -nes kiek dangus yra aukščiau už žemę, tiek mano keliai aukštesni už jūsų kelius ir mano mintys - už jūsų mintis.“ (Izaijo 55:8-9). Galbūt jo knygos skaitytojams tai reiškė tik tiek, kad Dievo mintys yra panašios į mūsų mintis, bet daug aukštesnės, ir Jo keliai daug aukštesni už mūsų kelius, kaip ir priklauso keliams To, kurio išmintis ir galia beribės. Bet dabar Jonas aiškiai mums sako, kad Dievo mintys ne tik yra žymiai aukštesnės, bet ir visiškai skiriasi nuo mūsų minčių. Dievo mintys priklauso dvasios pasauliui, o žmonių - proto pasauliui. Dvasia gali apimti ir protą, tačiau žmogiškas protas niekada neapims dvasios. Žmogaus mintys negali apimti Dievo minčių. „Kokie neištiriami Jo teismai ir nesusekami Jo keliai.“ (Rom. 11:33).

Dievas sukūrė žmogų pagal savo atvaizdą ir įdėjo į jį tokį organą, per kurį jis galėtų pažinti dvasinius dalykus. Kai žmogus nusidėjo, tas organas mirė. „Mirę nuodėmėse“ rodo ne į kūną ir ne į protą, o į organą, per kurį žmogiška siela pažįsta Dievą. Ir dabar žmonės yra priversti būti priklausomais nuo visiškai kitokio ir žymiai menkesnio organo, kuris yra netgi visiškai netinkamas šiam tikslui. Aš kalbu apie protą. Žmogus negali pažinti Dievo savo protu; jis tik gali žinoti apie Jį. Per proto šviesą galima sužinoti kai kuriuos dalykus apie Dievą. „Juk tai, kas gali būti žinoma apie Dievą, jiems aišku, nes Dievas jiems tai apreiškė. Jo neregimos ypatybės - Jo amžinoji galybė ir dievytė - nuo pat pasaulio sukūrimo aiškiai suvokiamos iš Jo kūrinijų, todėl jie nepateisinami.“ (Rom. 1:20). Per kūrinijos šviesą žmogaus protas gali būti apšviestas, tačiau giliausios Dievo paslaptys liks jam nesuprantamos tol, kol jis negaus šviesos iš aukštybių. „Bet sielinis žmogus nepriima to, kas yra iš Dievo Dvasios, nes jam tai kvailystė; ir jis negali to suprasti, nes tai dvasiškai vertinama.“ (1 Kor. 2:14). Tada, kai Dvasia apšviečia širdį, viena žmogaus dalis mato tai, ko niekada anksčiau nematė; pažįsta tai, ko anksčiau niekada nepažino ir šio pažinimo negali pamėgdžioti joks giliausias pasaulio mąstytojas. Dabar jis giliai ir aiškiai suvokia, ir tai, ką jis suvokia, nereikalauja jokių argumentų. Jo pažinimo patirtis yra aukščiau už protą ir yra staigi, tobulai įtikinama ir patenkinanti jo vidų.

„Žmogus negali pasiimti nieko...“. Tai yra Biblijos nuosprendis, nesvarbu, ką žmonės begalvotų apie savo protą. Dievas turi labai menką nuomonę apie jį. „Kur išminčius? Kur Rašto žinovas? Kur šio amžiaus

tyrinėtojas? Argi Dievas nepavertė šio pasaulio išminties kvailyste?“ (1Kor. 1:20). Žmogaus protas yra geras ir naudingas instrumentas savo sferoje. Jis yra Dievo dovana ir Viešpats be jokių dvejonių kreipiasi į jį, šaukdamas Izraeliui: „Tada ateikite ir kartu pasvarstysime - sako Viešpats...“ (Izaijo 1:18). Žmogaus proto nesugebėjimas dieviškų dalykų pažinime kyla ne iš jo silpnumo, o iš jo netinkamumo šiai funkcijai. Jis neturi šiai sričiai tinkamų savybių ir nebuvo duotas kaip tas, per kurį žmogus galėtų pažinti Dievą.

Doktrina apie žmogaus proto nesugebėjimą ir apie dieviško apreiškimo būtinybę yra tobulai išvystyta Naujame Testamente. Fundamentalizmas savo išdidume toli atsitraukė nuo liberalizmo, bet krito į kitą klaidą, t.y. į paprastą ortodoksiją be Šventosios Dvasios. Mes visur galime sutikti konservatorių, kurie gerai žino Bibliją, bet nepažįsta Dvasios. Jie laiko tiesą kažkuo, ką galima suvokti protu. Jei žmogus pripažįsta pagrindinius krikščioniško tikėjimo straipsnius, manoma, kad jis turi dievišką tiesą. Tačiau pirmąjį dalyką nebūtinai lydi antrasis. Nėra tiesos be Dvasios. Pats nuostabiausias protas krenta į kvailystę, kai susiduria su Dievo paslaptimis. Tam, kad žmogus suprastų apreikštą tiesą, reikalingas tas pats Dievo veiksmas, kuris įkvėpė ją užrašyti.

„...jei jam nėra duota iš dangaus.“ Čia turime kitą tiesos pusę. Visiems yra viltis, nes šie žodžiai reiškia, kad yra pažinimo dovana; dovana, ateinanti iš dangaus. Kristus įsakė savo mokiniams laukti Tiesos Dvasios, kuri juos išmoks visko, atėjimo. Be to, Jis aiškiai pasakė, kad Petro suvokimas, jog Kristus yra Dievo Sūnus, buvo tiesioginis Tėvo apreiškimas jam. Ir vienoje savo maldoje Viešpats sakė: „Aš šlovinu Tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškėi mažutėliams. Taip, Tėve, nes Tau taip patiko.“ (Luko 10:21). Išmintingieji ir gudrieji buvo ne graikų filosofai, o Biblijos tyrinėtojai ir Įstatymo mokytojai.

Mintis apie tai, kad žmogaus protas yra visiškai negabus Dievo pažinime, aiškiai buvo išvystyta Pauliaus laiškuose. Apaštalas tiesiai šviesiai atmeta bet kokią sielinį sugebėjimą, kuris galėtų suvokti dievišką tiesą, ir mus bejėgius nubloškia į Dvasios, veikančios mumyse, glėbį. „Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo, kas žmogui į širdį neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie Jį myli“. Dievas mums tai apreikė per savo Dvasią, nes Dvasia visa ištiria, net Dievo gelmes. Kas iš žmonių žino, kas yra žmogaus, jei ne paties žmogaus dvasia? Taip pat niekas nežino, kas yra Dievo, tik Dievo Dvasia. O mes gavome ne pasaulio dvasią, bet Dvasią iš Dievo, kad suvoktume, kas mums Dievo dovanota.“ (1Kor. 2:9-12). Šios laiško korintiečiams eilutės nėra išimtos iš konteksto ir nėra perkeltos ten, kur jų prasmė būtų iškreipta. Iš tiesų jos išreiškia pačią Pauliaus dvasinės filosofijos esenciją ir visiškai sutinka su likusia laiško dalimi, ir netgi galima sakyti, su visais jo laiškais. Šių dienų populiarusis teologinis racionalizmas būtų kažkas visiškai svetimo apaštalo protui. Jis netikėjo žmogaus sugebėjimu suprasti tiesą be tiesioginio Šventosios Dvasios apreiškimo.

Aš ką tik paminėjau žodį „racionalizmas“ ir dabar arba turiu jį atsiimti, arba pateisinti jo vartojimą šalia ortodoksijos. Aš galiu labai lengvai jį pateisinti, nes mūsų dienų ortodoksija be Šventosios Dvasios remiasi į tą patį pamatą, kaip ir senasis racionalizmas, t.y. į tikėjimą, kad žmogaus protas yra aukščiausioji valdžia tiesos pažinime. Arba kitais žodžiais sakant, tai yra pasitikėjimas žmogaus proto gebėjimu daryti tai, kam pagal Biblijos mokymą jis nebuvo sukurtas ir todėl yra visiškai negabus to daryti. Filosofinis racionalizmas atvirai atmeta Bibliją. O teologinis racionalizmas bando priimti ją, bet tuo pačiu ir atmeta, ir tai darydamas, išsilupa akis pats sau.

Tiesos riešutas turi tokią pačią formą kaip ir išorinis jo kevalas. Protas gali priimti kevalą, bet tik Dievo Dvasia gali apreikšti vidinę esenciją. Mūsų klaida buvo ta, kad mes pasitikėjome kevalu ir galvojome, jog esame sveiki tikėjime, nes galėjome paaikškinti išorinę tiesos formą pagal Dievo žodžio raidę. Dėl šios klaidos fundamentalizmas miršta lėta mirtimi. Mes pamiršome, kad dvasinės tiesos esencija negali pasiekti to, kuris tik pažįsta išorinį tiesos kevalą; pirmiausia turi būti stebuklingas Dvasios veikimas širdyje.

Tų religinio džiaugsmo garsų, kurie lydi tiesą, kai Dvasia ją apreiskia, šiandien beveik nesigirdi Bažnyčioje. Tos įkvepiančios dangiškos šalies akimirkos yra retos ir miglotos. Vos galima užuosti Šarono rožės aromata. To pasekoje mes buvome priversti ieškoti kitų vietų, kurios teiktų mums džiaugsmą, ir suradome jį tarp atsivertusių abejotino meno operos dainininkų arba tarp tuščių ir keistų muzikos garsų. Mes manipuluodami kūniškomis emocijomis, bandėme patirti dvasinius malonumus; mes stengėmės sužadinti sintetinius jausmus per visiškai kūniškus metodus. To pasekmės buvo mirtinos.

Savo pamoksle „Tikras kelias į dievišką pažinimą“ John Smith parodė tiesą, kurią aš bandau čia pabrėžti. Jis sakė: „Jei aš turėčiau tinkamai apibrėžti dievybę, privalėčiau ją vadinti ne dievišku mokslu, o dievišku gyvenimu; tai yra kažkas, ką reikėtų suvokti per dvasinius jautimus, o ne per žodinį aprašymą (...). Dievybė iš tiesų yra amžinosios Šviesos išsiliejimas, kuris, kaip ir saulės spinduliai, ne tik mus apšviečia, bet ir šildo bei atgaivina (...). Negalvokime, kad pasiekėme tikrą tiesos pažinimą, jei tik priartėjome prie išorinio žodžių ir frazių kevalo (...). Yra toks tiesos pažinimas, kuris yra Jėzuje, pagal Kristaus prigimtį; pagal tą malonią, nuolankią ir mylinčią Jėzaus Dvasią, kuri apgaubia, kaip tekanti saulė, gerųjų sielas, pripildo juos gyvenimo ir šviesos. Menka nauda iš Kristaus pagal kūną pažinimo, bet Jis teikia savo Dvasią geriems žmonėms, kurie ieško gilių Dievo dalykų. Dieviškoje tiesoje yra vidinis grožis, gyvenimas ir malonumas, kurie gali būti pažinti tik kai yra išgyvenami gyvenime ir praktikoje.“ Šis senas teologas aiškiai tvirtino, kad tyras gyvenimas yra absoliučiai būtinas, jei mes norime iš tiesų suvokti dvasines tiesas. „Dieviškoje tiesoje“ - sakė jis - „yra vidinis malonumas ir džiaugsmas, kurių joks netyras protas negali ragauti ir mėgautis; sielinis žmogus negali jausti Dievo dalykų skonio (...). Dievybė yra suvokiama daugiau tyru jausmu negu gudriu protu.“

1200m. prieš šiuos John Smith žodžius, Atanazijus parašė gilų traktatą „Dievo žodžio Įsikūnijimas“. Jame jis drąsiai imasi sunkiai išsprendžiamų Įsikūnijimo doktrinos problemų. Visa ši knyga aiškiai parodo tyrą protą, pašvęstą dieviškam apreiskimui. Ji akivaizdžiai įtvirtina Kristaus dieviškumą ir visiems tikintiems Biblija išsprendžia šią problemą amžiams. Tačiau jis tiek mažai pasitiki žmogaus protu dieviškų paslapčių suvokime, jog baigia savo knygą ypatingu įspėjimu tik protiniam dvasinių tiesų supratimui. Jo žodžiai turėtų būti užrašyti didelėmis raidėmis ant kiekvieno ganytojo ir teologijos mokinio stalo: „Raštų tyrinėjimui ir tikram jų pažinimui yra būtinas garbingas gyvenimas, tyra siela ir Kristaus galia. Tik tada protas galės pasiekti tai, ko trokšta, ir suvokti tiek, kiek žmogiška prigimtis gali suvokti Dievo žodį. Be tyro proto ir švento gyvenimo, neįmanoma suvokti to, ką šventieji kalbėjo. Tas, kuris nori suprasti protą tų, kurie kalba nuo Dievo, turi pradėti nuo savo sielos apvalymo.“

Senieji Izraelio tikintieji, kurie perdavė mums Išminties ir Ekleziastiko (Siracho) knygas (menkai žinomas šiuolaikiniams protestantams), tikėjo, jog neįmanoma nedorai širdžiai pažinti dievišką tiesą. „Juk išmintis niekada neįeis į piktavalę sielą nei gyvens nuodėmės pavergtame kūne. Juk šventoji auklėjimo dvasia bėgs nuo apgaulės, pasitrauks nuo kvailų svarstymų ir nepasiliks su neteisybe“ (Išminties¹ kn.1:4-5).

Šios knygos kartu su gerai mums žinoma Patarlių knyga moko, kad tikrasis dvasinis pažinimas yra dangiškos išminties apsilankymo vaisius; tai yra tam tikras Tiesos Dvasios krikštas, kuris pasiekia bijančius Dievo žmones. Ši išmintis visada eina ranka rankon su tiesumu ir nuolankumu, ir jos niekada nerasime ten, kur nėra dievotumo ir tikrai švento gyvenimo. Šių dienų krikščionys konservatoriai užkliūna už šios tiesos. Mes turime vėl iš naujo viską ištirti. Mes turime išmokyti, kad tiesa nėra tik teisinga doktrina. Tai yra teisinga doktrina ir Šventosios Dvasios apreiškimas. Mes turime vėl kalbėti apie išminties iš aukštybių paslaptį. Grįžimas prie šios gyvybiškai svarbios tiesos pamokslavimo atneštų gaivų Dievo gūšį sausai ir alinančiai ortodoksijai.

Septintas skyrius

Dvasia kaip jėga

„Kai ant jūsų nužengs Šventoji Dvasia, jūs gausite jėgos...“ (Apd. 1:8)

Kai kurie geri krikščionys, skaitydami šią eilutę, neteisingai ją suprato ir nusprendė, kad Kristus pasakė savo mokiniams, jog jie gaus Šventąją Dvasią ir jėgą, jog jėga ateis po Šventosios Dvasios priėmimo. Paviršutiniškai skaitant galima taip pagalvoti, tačiau Kristus čia mokė ne apie Šventosios Dvasios ir jėgos atėjimą, o apie Šventosios Dvasios kaip jėgos atėjimą. Jėga ir Dvasia yra viena.

Mūsų gimtoji kalba yra graži ir gera, bet ji taip pat gali būti netiksli ir nuvesti mus klaidingu keliu, todėl turime būti atsargūs. Tai ypač svarbu, kai mes kalbame apie Dievą, nes Jis visiškai skiriasi nuo to, ką mes žinome ir pažįstame. Taigi tiek mūsų žodžiams, tiek mūsų mintims nuolat iškyla pavojus nuklysti. Vienas toks pavyzdys yra žodžiai „Dievo jėga“. Mes galvojame apie „jėgą“ kaip apie kažką, kas priklauso Dievui taip, kaip raumenų jėga priklauso žmogui, kaip apie kažką, ką Jis turi ir kas gali atsiskirti nuo Jo bei egzistuoti savarankiškai. Nepamirškime, kad Dievo savybės nėra Dievybės sudėtinės dalys. Dievas, sudarytas iš kažko, nebūtų Dievas, o tik kūrinys to, kuris yra didesnis už jį, galintis jį sudaryti. Tuomet mes turėtume sintetinį dievą, sudarytą iš dalių, kurias mes vadintume savybėmis, o tikrasis Dievas būtų visiškai kitas Asmuo, esantis daug aukščiau už bet kokias mintis ir įsivaizdavimus.

Biblija ir krikščioniška teologija moko, kad Dievas yra nematomas vienas Asmuo; Jis yra nedalomas, iš Jo neįmanoma nieko atimti nei nieko pridėti prie Jo. Gailestingumas, nekintamumas, amžinumas yra tik pavadinimai, kuriuos mes suteikėme kažkam, ką Dievas apreiškė apie save. Visos Dievo apraiškos Biblijoje turi būti suprantamos ne kaip kažkas, ką Dievas turi, o koks Jis yra savo nematomame ir nedalomame Asmenyje. Netgi žodis „prigimtis“, kai jis yra taikomas Dievui, turi būti suprastas kaip prisitaikymas prie mūsų žmogiškų sugebėjimų visų dalykų supratime, o ne kaip tikslus paslaptingos Dievybės aprašymas. Dievas pasakė „Aš Esu, kas Esu“ ir mes galime tik pagarbiai kartoti: „Dieve, Tu Esi“. Mūsų Viešpats, prieš pakildamas į dangų, sakė savo mokiniams: „Jūs pasilikite Jeruzalės mieste, kol būsite apgauti jėga iš aukštybių.“ (Luko 24:49). Žodis „kol“ kalba apie laiką. Jis parodo, kad kažkas buvo anksčiau ir bus vėliau. Taigi šių mokinių gyvenimas galėjo būti padalintas į tokias dalis: iki kol jie gavo jėgą, kai gavo jėgą, ir po to, kai jie gavo jėgą. Šis įvykis yra istorinis ir visiems akivaizdus. Jėga nužengė ant Bažnyčios. Tai buvo tokia

jėga, kuris niekada nebuvo nužengusi ant žmogiškos prigimties (išskyrus tą ypatingą patepimą, kuris nužengė ant Kristaus Jordano upėje) ir ji vis dar veikia Bažnyčioje. Ji išlaikė Bažnyčią jau beveik dvidešimt amžių, nors visu šiuo laiku visose tautose ji buvo tik nepopuliari mažuma, ji visuomet buvo apsupta priešų, kurie, jei tik būtų galėję, būtų noriai ją sunaikinę.

„Apgaubti jėga“. Taip Viešpats sužadino savo mokiniuose lūkestį ir įsakė jiems laukti antgamtinės jėgos, kuri ateis ne iš jų, o iš kito šaltinio. Tai bus kažkas, ko jie iki tol nepažino, ji ateis ant jų staiga iš kito pasaulio. Tai bus pats Dievas. Jis įeis į juos, turėdamas tikslą ugdyti juose panašumą į save. Čia matome ribą, kuri atskiria krikščionybę nuo bet kokio okultizmo ir visokių senų ir naujų rytų sektų. Visi šie dalykai sukasi aplink tas pačias idėjas, jie skiriasi tik smulkiose detalėse, kiekvienas iš jų turi savo ypatingą kalbą, todėl atrodo, jog jie kovoja tarpusavyje savo neaiškumuose ir tamsoje. Kiekvienas iš jų pataria: „ieškok bendrystės su Beribiu“, „sužadink milžiną, kuris yra tavyje“, „siek bendrystės su slaptomis jėgomis“, „mokykis mąstyti kūrybingai“. Visi tokie dalykai, kaip psichologinė injekcija į petį, gali turėti laikiną vertę, bet jų rezultatai nėra pasiliekantys, nes netgi geriausiu atveju jų viltys yra sutelktos į kritusią žmogišką prigimtį ir jie nepažįsta jokios jėgos iš aukštybių. Nesvarbu, kaip gerai jie būtų vertinami, akivaizdu, kad tai nėra krikščionybė.

Krikščionybė atmeta bet kokią pačio žmogaus pagalbą ir siūlo jėgą, kuri yra ne kas kita kaip Dievo jėga. Ši jėga turi nužengti ant bejėgių žmonių. Tai yra malonus, bet nenugalimas įsiveržimas iš kito pasaulio, suteikiantis beribę moralinę jėgą, kurios neįmanoma įveikti. Ši jėga yra pakankama, jai nereikia jokios išorinės pagalbos, jokio pagalbinio dvasinės energijos šaltinio, nes tai yra Dievo Šventoji Dvasia, kuri ateina ten, kur yra bejėgiškumas ir suteikia jėgą bei malonę ten, kur jų reikia. Suvokdami tokios ypatingos jėgos suteikimą, matome, kad etikos krikščionybė (jei mes galime ją taip vadinti) nėra krikščionybė. Tai yra tik vaikiška Kristaus idealo kopija; tai yra tik varganas bandymas atbaigti Kalno pamokslo nurodymus! Tai yra tik vaikiškas žaidimas, o ne Kristaus ir Naujojo Testamento tikėjimas.

„Aprengti jėga“. Tai buvo ir yra antgamtiška jėga, kuri daro įtaką kiekvienai tikinčiojo gyvenimo daliai ir amžinai pasilieka su juo. Tai nėra fizinė ar protinė galia, nors savo veikime ji gali paliesti viską, netgi protą ir kūną. Taip pat tai nėra ta jėga, kurią mes matome gamtoje. Tai nėra ta jėga, kuri sukelia bangas ar svaido žaibus audroje. Ši Dievo jėga veikia kitaip ir daro įtaką kitoje Jo didelės kūrinijos dalyje. Tai yra dvasinė jėga. Tai yra sugebėjimas pasiekti dvasinius ir moralinius tikslus. Jos galutinis rezultatas yra charakterio, panašaus į Dievo, išugdymas žmonėse, kurie anksčiau buvo visiškai blogi dėl savo prigimties ir savo pačių noro.

Kaip veikia ši jėga? Tai yra jėga, kuri tiesiogiai per Dievo Dvasią suteikiama žmogaus dvasiai. Kovotojas, nugalėdamas savo fizine jėga kito fizinę jėgą, pasiekia savo tikslus. Mokytojas nugali mokinį savo idėjomis. Moralistas „pavergia“ savo mokinio sąžinę pareigomis. O Šventoji Dvasia veikia tiesiogiai žmogaus dvasią. Sakyti, kad Dievo jėga visuomet veikia tiesiogiai be jokių tarpininkų, nebūtų visiškai tikslu, nes, kai Viešpats nori, Jo Dvasia gali naudoti ir kitus būdus. Pavyzdžiui Kristus savo seilėmis patepė akląjį. Tačiau visais atvejais Dievo jėga yra virš visko ir nepriklauso nuo jokių būdų. Dvasia gali naudoti kai kuriuos būdus, kad palaimintų tikintįjį, bet tai Ji daro ne todėl, kad Ji būtų priklausoma nuo jų, o tik dėl mūsų nemokšiško ar netikėjimo. Kur yra pakankamai jėgos, bet koks būdas bus tinkamas, bet kur nėra jėgos, jokie pasaulio metodai nepasieks norimo tikslo. Dievo Dvasia gali panaudoti giesmę, pamokslą, gerą darbą, Šv.Rašto eilutę, gamtos paslaptį, bet galutinis darbas žmogaus širdyje visuomet bus gyvos Dvasios veikimas joje.

Šioje šviesoje mes galime matyti, koks tuščias ir beprasmis yra šiandieninis didelės bažnyčios dalies tarnavimas. Visi būdai yra naudojami, bet jie silpni, nes nėra Dvasios jėgos. Dievotumo forma yra čia ir dažnai ji taip išstobulinama, jog pasiekiamas estetinis triumfas. Muzika ir poezija, menas ir iškalba, simboliniai drabužiai ir ypatinga kalba - visa tai naudojami tam, kad patrauktų garbinančiojo protą, bet labai dažnai trūksta antgamtinio aromato. Nei ganytojas, nei jo ganomieji nepažįsta ir netrokšta jėgos iš aukštybių. Tokia padėtis yra tragiška ir ji taps dar tragiškesne, jei prisiminsime, kad religija yra ta sritis, kurioje sprendžiami amžini žmonių likimai.

Dvasios nebuvimas yra ta priežastis, dėl kurios nerealumas apgaubė beveik visą mūsų dienų religiją. Bažnyčios tarnavimas dažniausiai yra miglotas visų dalykų nerealumas. Garbintojas jaučiasi apsnūdęs savo prote, jis girdi žodžius, bet nesuvokia jų, jis negali susieti jų su niekuo iš savo realaus gyvenimo. Jis suvokia, kad pateko į kažkokį šešėlių pasaulį. Jo protas pasiduoda daugmaž maloniai nuotaikai, kuri „išgaruoja“ po atsisveikinančio palaiminimo ir nepalieka jokio ženklo jame. Tai neturi jokios įtakos jo kasdieniniam gyvenimui. Jis nejaučia jokios jėgos, nejaučia Kažkieno buvimo, nejaučia jokios dvasinės realybės. Paprasčiausiai nėra nieko jo gyvenime, kas atitiktų tuos dalykus, kuriuos jis girdėjo nuo sakyklos ir giedojo garbinimo metu.

Žodis „jėga“ reiškia „sugebėjimą daryti“. Štai čia yra visas Dvasios veikimo Bažnyčioje ir krikščionių širdyse stebuklas. Ji daro dvasinius dalykus realiais sielai. Ši jėga gali tiksliai įgyvendinti savo tikslus, ji gali prasiskverbti pro protą kaip išmintinga ir laki esencija, pasiekdama tikslus, kurie yra daug toliau už intelekto ribas. Ji atneša realybę. Jis atneša dangaus realybę į žemę. Jis nesukuria to, ko nėra ten; ji apreiškia jau esančius, bet slaptus dalykus sielai. Tokiu momentu žmogus dažniausia pajaučia ypatingą Kristaus artumo jausmą. Jis jaučia, kad Kristus yra realus Asmuo, kad Jis yra labai arti. Tuomet ir visi kiti dvasiniai dalykai pradeda ryškėti jo prote. Malonė, atleidimas, tyrumas tampa labai realiais dalykais. Malda praranda beprasmiškumo jausmą ir tampa malonia bendryste su Kažkuo, kas iš tiesų yra čia. Sielą užvaldo meilė Dievui ir Jo vaikams. Mes jaučiamės labai arti dangaus ir dabar jau žemė bei pasaulis pradeda atrodyti nerealiais. Dabar mes juos matome tokiais, kokie jie yra iš tikrųjų; jie yra realūs, bet tai bus labai trumpai ir jie tuoj išnyks. Ateinantis pasaulis tampa labai aiškus mūsų protuose ir pradeda apimti visus mūsų troškimus ir visą mūsų dievotumą. Tuomet pasikeičia visas gyvenimo tonas, jis pradeda prisitaikyti prie naujos realybės ir šis pasiketimas yra išliekantis. Galbūt kartais jis sumažėja, o kartais pakyla, bet jo kryptis pastoviai kyla aukštyn ir jis išlieka užimtoje teritorijoje.

Aš manau, kad niekam nekyla abejonių, jog didžiausias Dievo Bažnyčios poreikis šiuo metu yra Šventosios Dvasios jėga. Geresnis išsilavinimas, geresnė organizacija, geresnės priemonės, tobulesni metodai - visa tai niekam tinkama. Tai yra tik geresnio plaučių ventiliatoriaus prijungimas prie jau mirusio paciento. Kokie geri bebūtų šie dalykai, jie negali suteikti gyvenimo. „Dvasia teikia gyvybę“ (Jono 6:63). Kokie geri bebūtų šie dalykai, jie negali suteikti jėgos. „Jėga priklauso Dievui“. Protestantizmas eina blogu keliu, kai siekia pergalės tik bandydamas susivienyti. Labiausiai mums reikia ne organizacinės vienybės, o jėgos. Paminklai kapinėse yra labai gražiai sustatyti ir tiksliai suorganizuoti, bet jie neturi jokios jėgos pro juos einančiam pasauliui.

Aš noriu paraginti (nors ir žinau, kad tokios mano mintys nesulauks rimto dėmesio) visus Biblija tikinčius krikščionis paskelbti moratoriumą religinei veiklai tam, kad sutvarkytume savo namus ir pasiruoštume jėgai iš aukštybių. Bažnyčios kūnas yra toks apsnūdęs, vieši tarnavimai yra tokie apgailėtini, mūsų religinis skonis toks iškrypęs, kad Dvasios jėga, mano supratimu, šiandien yra reikalinga kaip niekad anksčiau. Aš manau, kad

mes turėtume daug naudos, jei paskelbtume tylos ir savęs ištyrimo periodą, kurio metu kiekvienas iš mūsų rimtai pažiūrėtų į savo širdį ir išpildytų visus reikalavimus, kurie būti tikram krikštui jėga iš aukštybių. Dėl vieno dalyko galime būti tikri: mūsų pačios didžiausios pastangos neatneš jokios naudos, jei mūsų neaplinkys arba, tiksliau sakant, į mus neįsiverš jėga iš aukštybių. Tik Dievo Dvasia gali parodyti mums, kas yra blogai mumyse; tik Ji gali išgydyti tai. Tik Dvasia gali išgelbėti mus iš miglotos ir nereališios krikščionybės. Tik Dvasia gali mums apreikšti Tėvą ir Sūnų. Tik Dvasios jėgos vidinis veikimas gali atverti mums Triasmenio ir Vieno Dievo pribloškiančią paslaptį ir didybę.

Aštuntas skyrius

Šventoji Dvasia kaip ugnis

„Jiems pasirodė tarsi ugnies liežuviai, kurie pasidaliję nusileido ant kiekvieno iš jų.“ (Apd. 2:3)

Krikščioniška teologija moko, kad Dievas savo savo prigimtyje yra nesuvokiamas ir nenusakomas. Tai reiškia, kad Jo neįmanoma iširti ir suprasti; kad Jis negali mums perduoti arba pasakyti, koks Jis yra. Toks nesugebėjimas yra ne Dieve, o mūsų – kūrinių - ribotume. „Kodėl klausai mano vardo? Tai yra paslaptis.“ (Teisėjų 13:18). Tik Dievas pažįsta Dievą tikrąją žodžio „pažinti“ prasme. „Niekas nežino, kas yra Dievo, tik Dievo Dvasia.“ (1Kor. 2:11). Dažnam šiuolaikiniam krikščioniui visai tai gali skambėti keistai, jei ne visai neaiškiai, nes mūsų dienų religinio mąstymo nuotaikos yra akivaizdžiai antiteologinės. Mes galime nugyventi visą gyvenimą ir mirti taip ir nepajautę, kad mūsų nepasitikintys protai būtų patraukti malonios Dievybės paslapties. Jie yra per daug užimti žaidimais su šešėliais ir prisitaikymui prie vieno ar kito dalyko, kad galėtų praleisti daug laiko galvodami apie Dievą. Tačiau kiekvienam būtų naudinga mąstyti daug daugiau apie Dievo nesuvokiamumą.

Dievas yra Vienintelis tikra šio žodžio prasme. Nėra nieko visoje visatoje, kas būtų toks kaip Jis. Tai, kas Jis yra, protas negali suvokti, nes Jis yra visiškai kitoks ir nepanašus į nieką, ką mes patyrėme anksčiau. Protas neturi nieko, nuo ko galėtų pradėti. Visi, kas bandė aprašyti Dievą, turėjo pripažinti, kad jų pastangos buvo tuščios ir niekam vertos. Dievą įmanoma pažinti, bet tai vyksta kitu būdu, o ne per sukurtą protą. Novatianus, rašydamas savo žymųjį veikalą apie Trejybę, IIIa., sakė: „Visose savo meditacijose apie Dievo savybes ir patį Dievą mes turime peržengti daug toliau savo įprasto suvokimo. Jokia žmogiška iškalba negali apsaityti Jo didybės. Priešais Jo didybę visa iškalba lieka nebyli ir visos proto pastangos silpnos. Dievas yra didesnis už mūsų protą. Jo didybės neįmanoma suvokti. Jei galėtume suvokti Dievo didybę, Jis būtų menkesnis už žmogišką protą. Jis yra didesnis už visą mūsų kalbą ir jokie žodžiai negali išreikšti Jo didybės. Jei žodžiai galėtų tai išreikšti, jei galėtume apsaityti ir aprašyti, kas Jis yra, tuomet Jis būtų mažesnis už žmogišką kalbą. Mes galime kažkiek Jį pažinti, bet niekas negali išreikšti visko, kas Jis yra, žodžiais. Sakykime, kad vienas kalba apie Jį, kaip apie Šviesą. Tačiau tai yra dalis Jo kūrinijos, o ne Jis pats. Tai neišreiškia to, kas Jis yra. Sakykime, kad kažkas kalba apie Jį, kaip apie jėgą. Jis vėl tik žodžiais išreiškia Jo jėgą kaip savybę, bet ne Jį patį. Sakykime, kad kažkas kalba apie Jį, kaip apie didybę. Čia dar kartą kalbame apie garbę, kuri Jam priklauso, bet ne apie Jį patį. Bet kokie žodžiai išreiškia kurią nors Jo savybę ar veiksmą, bet ne Jį patį. Kokios mintys ir kokie žodžiai gali būti verti To, kuris yra aukščiau už visas kalbas ir mintis? Jis gali būti suvokiamas

tik vienu būdu, kuris mums neįmanomas, nes jis yra toliau už mūsų suvokimą. Mes galime galvoti apie Jį kaip apie Asmenį, kurio savybės ir didybė yra daug aukščiau už mūsų gebėjimą suprasti ir net mąstyti.“. Būtent dėl to, kad Dievas negali mums pasakyti koks Jis yra, Jis dažnai rodo mums, į ką Jis yra panašus. Per tokius įvaizdžius Jis veda mūsų silpnus protus prie kiek įmanoma arčiau tos nepasiekiamos Šviesos. Taip siela ruošiasi tam momentui, kai per Šventosios Dvasios veikimą, galės pažinti Dievą tokį, koks Jis yra pats savyje. Dievas naudojo daug tokių panašumų, kad parodytų mums savo nesuvokiamą Asmenį ir skaitant Šv.Raštą atrodo, kad labiausiai Jam patiko palyginti save su ugnimi. Dvasia aiškiai sako, kad „mūsų Dievas yra ryjanti ugnis“ (Hebr. 12:29). Tai sutinka su Jo apsiereiškimu visoje Biblijoje. Jis, kaip ugnis degančiame krūme, atėjo pas Mozę; Jis, kaip ugnis, gyveno Izraelio stovykloje jiems keliaujant per dykumą; Jis, kaip ugnis, gyveno tarp cherubinų sparnų Šventų Švenčiausioje. Ezechieliui Jis apsiereiškė kaip „Būtybė nuo juosmens aukštin ir žemyn spindėjo kaip bronzos, lyg ugnies liepsnos, lyg lankas, kuris pasirodo debesyse lyjant, Jį supo spindėjimas. Tai buvo Viešpaties šlovės pasirodymas. Pamatęs tai, kritau veidu žemėn ...“ (Ezech. 1:27-28).

Sekminių dieną Dievas naudojo tą patį įvaizdį: „Jiems pasirodė tarsi ugnies liežuviai, kurie pasidalinę nusileido ant kiekvieno iš jų.“ (Apd. 2:3). Tai, kas nužengė ant mokinių tame aukštutiniame kambaryje, buvo ne kas kita, o pats Dievas. Priešais jų mirtingas akis Jis pasirodė kaip ugnis. Ar mes negalime teigti, kad tie tikintieji, pamokyti Šv.Rašto, aiškiai žinojo, kas tai yra? Dievas, kuris per visą istoriją apsiereiškė kaip ugnis, dabar gyveno juose kaip ugnis. Jis perėjo iš išorinio į vidinį jų gyvenimą. Shekhinah švietusi virš sutaikinimo dangčio dabar degė virš jų veidų kaip išorinis ženklas to, kas įsiveržė į jų prigimtis. Štai čia matome Dievą, atiduodantį save atpirktiems žmonėms. Ugnis buvo naujos bendrystės antspaudas. Dabar jie buvo Ugnies vyrai ir moterys. Čia turime visą pagrindinę Naujojo Testamento žinią: per Jėzaus kraujo atpirkimą nusidėjėliai dabar gali tapti viena su Dievu. Dievas gyvena žmonėse! Tai yra krikščionybės pilnatvė ir netgi ateinančios pasaulio šlovė bus tik didesnis ir tobulesnis šios sielos bendrystės su Dievu patyrimas.

Dievas gyvena žmoguje! Tai, kaip sakiau, yra krikščionybė ir niekas teisingai nepatyrė krikščioniško tikėjimo galios iki kol pats nepažino to, kaip gyvos realybės. Visa kita yra tik įžanga į tai. Įsikūnijimas, atpirkimas, išteisinimas, atgimimas - tai yra dieviški paruošiamieji veiksmai Jo apsigyvenimui atpirktoje sieloje. Žmogus, kuris paliko Dievo širdį dėl savo nuodėmės, vėl grįžta į ją per atpirkimą. Dievas, kuris paliko žmogaus širdį dėl jo nuodėmės, vėl grįžta į savo senąją buveinę tam, kad išmestų priešus iš jos ir ji vėl būtų šlovingas Jo kojų pakojis.

Ta matoma Sekminių ugnis turėjo Bažnyčiai malonią ir gilią prasmę, nes visiems amžiams ji paskelbė, kad tie, ant kurių ji nužengė, yra atskirti. Jie tapo ugnies žmonėmis; jie tapo tokiomis pat ugnies būtybėmis, kurias matė Ezechielis savo regėjime. Ugnis buvo dieviškumo ženklas. Tie, kurie jį gaudavo, visam laikui tapo ypatinga tauta, Ugnies sūnumis ir dukromis.

Vienas stipriausių smūgių, kokį priešas sudavė Bažnyčiai gyvenimui buvo štai koks: jis sugebėjo sukelti tikinčiuosiuose baimę Šventajai Dvasiai. Kiekvienas, kuris pažįsta šių dienų tikinčiuosius, nepaneigs tokios baimės egzistavimo. Tik nedaugelis be jokių rezervų atveria savo širdis šiam palaimintam Guodėjui. Ji buvo ir yra taip neteisingai suprantama, kad vien Jos vardo paminėjimas kai kuriuose žmonių ratuose kelia baimę, verčiančią juos priešintis Jai. Tokios baimės šaltinis yra lengvai atpažįstamas, tačiau čia tokia analizė neturėtų jokios naudos. Galbūt mes padėsime sunaikinti jos jėgą, jei ištirsime tą ugnį, kuri yra Dvasios Asmens ir Jos buvimo įvaizdis.

Šventoji Dvasia pirmiausia yra moralinė ugnis. Nebe priežasties Ji yra vadinama Šventąja Dvasia. Be viso kito, žodis „šventas“ reiškia ir moralinį tyrumą. Dvasia, būdama Dievu, turi būti tobulai tyra. Joje nėra (kaip žmonėse) jokių šventumo pakopų ar etapų. Ji yra pats šventumas; visko, kas tyra, esencija. Kiekvienas, kuris turi išlavintus gėrio ir blogio pažinimo jautimus, jaučia skausmą, matydamas, kaip uolios sielos bando būti pilnos Šventosios Dvasios gyvendamos moraliniame netyrume ir vaikščiodamos nuodėmėje. Tai yra moralinis prieštaravimas. Tas, kuris nori būti pilnas Šventosios Dvasios; tas, kuris nori, kad Ji gyventų jame, pirmiausia turi nuteisti savo gyvenime visus slaptus nedorumus; jis turi drąsiai išmesti iš savo širdies viską, kas nesutinka su Dievo charakteriu, apreikštu Šv.Rašte.

Kiekvieno tikro krikščioniško patyrimo pamatas turi būti sveika ir stipri moralė. Nėra jokio vertingo džiaugsmo ir teisėto malonumo ten, kur viešpatauja nuodėmė. Negalime pateisinti jokio nusižengimo dorumui, nors ir patiriame kažkokius ypatingus religinius jausmus. Emocinės ekstazės ieškojimas, gyvenant nuodėmėje, veda į saviapgaulę ir Dievo teismą. „Būkite šventi“ nėra tik šūkis, tinkamas pakabinti ant sienos. Tai yra rimtas visos žemės Viešpaties paliepimas. „Nusiplaukite rankas, nusidėjėliai; nusivalykite širdis, dvejojantys. Dejuokite, liūdėkite, raudokite! Jūsų juokas tepavirsta gedulu, o džiaugsmas - liūdesiu.“ (Jok. 4:8-9). Didžiausias krikščionio siekinys yra būti šventu, o ne laimingu.

Šventoji Dvasia yra dvasinė ugnis. Tik Ji gali pakelti mūsų garbinimą į tikrai dvasines aukštumas. Vieną kartą ir visiems laikams mes pagaliau turime suprasti, kad nei moralė, nei etika, kokios ypatingos jos bebūtų, nėra ir nebus krikščionybė. Tikėjimas Kristumi įpareigoja pakelti sielą į tikrą bendrystę su Dievu, įvesti į mūsų religinius patyrimus superracionalų elementą, kuris yra tiek aukščiau už bet kokią gerumą, kiek dangus aukščiau už žemę. Dvasios atėjimas atnešė Apaštalų darbų knygai antgamtišką kokybę, tą paslaptinę toną pakilimą, kurio nerasime netgi evangelijose. Apaštalų darbų knygos tonas yra žymiai aukštesnis. Šioje knygoje nėra nė šešėlio liūdesio dėl to, kad buvai sukurtas, jokio ilgai pasiliekančio nusivylimo, jokios netikrumo baimės. Joje vyrauja dangiška nuotaika. Joje matome pergalės dvasią; pergalės, kuri niekada negalėtų būti tik religinio tikėjimo rezultatas. Pirmųjų krikščionių džiaugsmas nebuvo viską paaiškinančios logikos džiaugsmas. Jie negalvojo taip: „Kristus prisikėlė iš numirusiųjų, todėl mes turime džiaugtis.“. Jų džiaugsmas buvo toks didelis stebuklas, kaip ir pats prisikėlimas. Iš tiesų abu šie dalykai buvo ir yra neatsiejami. Kūrėjo džiaugsmas apsigyveno atpirktų kūrinių krūtinėse ir jie negalėjo būti nelaimingais.

Dvasios ugnis taip pat yra intelektualiai. Protas, sako teologai, yra dieviška savybė. Nėra jokio prieštaravimo tarp giliausių Dvasios patyrimų ir pačių aukščiausių žmogiško intelekto pasiekimų. Čia yra tik vienas reikalavimas: krikščioniškas intelektas turi būti visas palenktas Dievui, tuomet jam nėra jokių apribojimų, išskyrus tuos, kurie kyla iš jo pačio galios ir dydžio. Koks šaltas ir mirtį skleidžiantis yra nepalaimintas intelektas! Ypatingas protas, bet neturintis gelbstinčios dievotumo esencijos, gali atsigręžti prieš visą žmoniją ir paskandinti visą pasaulį kraujuje, ir netgi gali paskleisti tokias idėjas, kurios neš prakeikimą žmonijai daug amžių po to, kai jis pats jau bus virtęs dulke. Tačiau protas, pilnas Šventosios Dvasios, yra džiaugsmas Dievui ir malonumas visiems geros valios žmonėms. Kokius didelius praradimus būtų patyrusi žmonija, jei ji nebūtų turėjusi tokių pilnų meilės protų kaip Dovydo, Jono ar I.Watts'o.

Dažnai mes bėgame nuo vienu vertybių palyginimo su kitomis. Vis dėlto ar gali būti žemėje kas nors maloniau už ypatingą protą, degantį Dievo meile? Toks protas spinduliuoja malonią ir gydančią šviesą, kurią gali jausti visi, esantys šalia. Iš jo išeina jėga ir palaimina visus, kurie prisiliečia prie jo apsiausto krašto. Paskaitykite Bernard of Cluny „The Celestial Country“ ir suprasite, ką aš noriu pasakyti. Joje jautrus ir

šviečiantis protas, degantis jame gyvenančios Dvasios ugnimi, su dideliu ir švelniu malonumu rašo apie tuos nemirtingumo troškimus, kurie gyvena giliai žmogaus krūtinėje nuo tada, kai pirmasis žmogus atsiklaupė ant žemės, iš kurios buvo sukurtas ir į kurią tuoj turės sugrįžti. Sunku rasti ką nors panašaus pasaulietinėje literatūroje. Jos turinys yra išskirtinis. Čia matome akivaizdžią krikščioniškos dvasios pergalę prieš mirtį, neįtikėtiną sielos ramybę ir nuostabų proto pakilimą garbinime. Aš manau, kad ji suteikia daug daugiau gydančios galios nuliūdusioms dvasiomis už visus pasaulio poetų ir filosofų raštus. Joks nepalaimintas protas, koks ypatingas jis bebūtų, negalėtų to sukurti. Perskaičius šią knygą ir užvertus ją, lieka jausmas, netgi įsitikinimas, kad girdėjai cherubinų balsus ir dangaus arfininkus. Toks pats jausmas kyla skaitant S. Rutherford laiškus, „Te Deum“, daugelį Watts ir Wesley giesmių, ir netgi mažiau žinomų šventųjų, kurių ribotus sugebėjimus pakėlė Dvasios, gyvenančios jame, ugnis, kūriniai.

Doktrina be meilės buvo mirtinas maras fariziejaus širdyje Jėzaus dienomis. Kristus turėjo mažai priekaištų fariziejų mokymui, bet Jis nuolat kovojo su farizejiška dvasia. Religija be Dvasios nukryžiuoja Kristų. Niekas negali paneigti, kad Kristus buvo nukryžiuotas asmenų, kuriuos šiandien vadintume fundamentalistais. Tai turėtų kelti ne tik nerimą, bet ir didelę baimę tiems, kurie brangina savo ortodoksiją. Nepalaiminta siela, pilna tiesos raidės, gali tapti iš tiesų blogesne už pagonį, besilenkiantį statulai. Mes esame saugūs tik tuomet, kai Dievo meilė per Šventąją Dvasią yra išlieta mūsų širdyse; kai mūsų protai yra apimti mylinčios Ugnies, nužengusios Sekminių dieną. Šventoji Dvasia nėra kažkokia prabanga, kažkoks priedas, vėl ir vėl suteikiamas tam, kad išugdytų vieną ypatingą krikščionį savo kartai. Ne, Ji yra gyvybiškai reikalinga kiekvienam Dievo vaikui. Tai, kad Ji turi pripildyti ir gyventi savo tautoje, nėra tik ištižusi viltis; Šventoji Dvasia yra būtina mums, be Jos mes negalime apsieiti.

Dvasia yra ugnis, turinti valią. Čia, kaip ir visur kitur, vaizduotė nėra tinkama išreikšti visai tiesai ir, jei nebūsime atidūs, lengvai pasiduosime neteisingam supratimui. Juk ugnis, kurią mes matome kiekvieną dieną, yra elementas, o ne asmuo, todėl ji neturi savo valios. Tačiau Šventoji Dvasia yra Asmuo, Ji turi visas asmenybei būdingas savybes ir valia yra viena iš jų. Ji, įeidama į žmogaus sielą, neatsisako nė vienos savo savybės. Prisiminkime, kad Šventoji Dvasia yra Viešpats. „Viešpats yra Dvasia“ - sakė Paulius korintiečiams (2Kor. 3:17). Nikėjos credo sako: „Aš tikiu į Šventąją Dvasią, gyvenimo Viešpatį ir Davėją.“. Ir Atanazijaus credo sako: „Tėvas yra Viešpats, Sūnus yra Viešpats ir Šventoji Dvasia yra Viešpats. Vis dėlto yra tik vienas Viešpats, o ne trys Viešpačiai.“. Kaip sunku bebūtų žmogiškam protui tai suvokti, mūsų tikėjimas turi priimti tai; tai turi tapti mūsų tikėjimo apie Dievą ir Dvasią dalimi. Manau nereikia priminti, kad suverenų Viešpatį niekada neatsisako savo Dievybės teisių. Kur Jis bebūtų, Jis veikia toks, koks Jis yra. Įėjęs į žmogaus širdį Jis bus joje toks, koks visada buvo: Viešpats.

Gili žmogaus širdies liga yra jo iškreipta valia, ji prarado savo centrą; ji yra kaip planeta, iškritusi iš saulės sistemos ir pradėjusi suktis aplink keistą objektą, įsibrovusį iš išorės, kuris įsiterpė tiek arti, kad galėjo ją patraukti paskui save. Kai šėtonas pasakė „aš jos noriu“, ji prarado savo centrą ir ligą, kuria jis užkrėtė žmoniją, yra nepaklusnumo ir maišto liga. Bet kokia tinkamo atpirkimo schema privalo nepamiršti šio sukilimo ir turi apimti žmogiškos valios atsatymą į jos vietą Dievo valioje. Todėl Šventoji Dvasia, įsiverždama su visa malone į žmogaus širdį, turi pakeisti ją, kad ji linksmai ir laisvanoriškai paklustų visai Dievo valiai. Šis išgydymas turi prasidėti iš vidaus, nes išorinis paklusnumas neturi jokios vertės. Jei valia nebus pašventinta, žmogus ir toliau liks maištininku, kaip ir nusikaltėlis lieka nusikaltėliu savo širdyje, nors policijos priverstas ir sėdi kalėjime.

Mylėti Dievo valią yra kažkas daugiau negu tik sutikti su ja be jokių prieštaravimų. Tai yra geranoriškas Dievo valios pasirinkimas. Dievui veikiant krikščionyje, jis tampa laisvu pasirinkti tai, ką nori, ir palaimintas pasirenka Dievo valią kaip aukščiausią gerį. Toks žmogus pasiekė patį aukščiausią gyvenimo tikslą. Jis buvo pakeltas daug aukščiau už visus trukdžius, kurie kankina likusią žmoniją. Viskas, kas vyksta jo gyvenime, jam yra Dievo valia ir būtent jos Jis trokšta labiausiai. Tačiau čia reikia pažymėti, kad daugybė mūsų skubančios epochos labai užsiėmusių krikščionių tokios būsenos nepasiekia. Tačiau, kol krikščionis jos nepasiekia, jo ramybė nėra atbaigta. Jame dar turi įvykti tam tikras vidinis „apsivertimas“, tam tikras dvasinis sutrikimas, kuris nuodija jo džiaugsmą ir atima iš jo jėgas.

Dar viena Ugnies, gyvenančios tikinčiojo viduje, savybė yra jausmai. Tai turime suprasti šviesoje to, kas buvo anksčiau pasakyta apie Dievo nesuvokiamumą. Tai, kas Dievas yra savo esencijoje, negali suvokti joks protas nė paaiškinti jokia burna. Tačiau tos Dievo savybės, kurias gali suprasti ir priimti protas, yra aiškiai išdėstytos Šv.Rašte. Jos kalba ne apie tai, kas Dievas yra, bet apie tai, koks Jis yra, ir visų tų savybių visuma sukuria mūsų prote dieviškos Būtybės atvaizdą, kuris yra matomas tarsi iš toli, tarsi veidrodyje, neaiškiai. Biblija mus moko, kad Dievas turi jausmus. Jis jaučia kažką panašaus į mūsų meilę, mūsų skausmą, mūsų džiaugsmą. Mes neturime bijoti tokio suvokimo apie Dievą. Tikėjimas greitai padarys išvadą, kad jei mes esame sukurti pagal Jo atvaizdą, tuomet Jis privalo turėti savybes, panašias į mūsų. Tačiau tokia išvada, nors ir yra tinkama protui, nėra mūsų tikėjimo pamatas. Dievas pasakė tam tikrus dalykus apie save ir tai yra pamatas, kurio mus reikia. „Viešpats, tavo Dievas, esantis tavyje, yra galingas. Jis išgelbės, Jis džiaugsis tavimi, atgaivins tave savo meile ir džiūgaus dėl tavęs giedodamas.“ (Sof. 3:17). Tai yra tik viena eilutė iš daugybės kitų, kuri padeda mums suformuoti prote atvaizdą, koks yra Dievas ir mums aiškiai kalba, kad Dievas jaučia kažką panašaus į mūsų meilę ir mūsų džiaugsmą. Ir tai, ką Jis jaučia, lenkia Jį veikti panašiai kaip mes veikiame. Jis džiūgauja dėl savo mylimųjų giedodamas. Čia matome tokius ypatingus jausmus, kurių niekur kitur negalėtume matyti; jie trykšta iš pačio Dievo širdies. Taigi jausmai nėra iškrypę netikėjimo vaisiai, kaip moko kai kurie Biblijos mokytojai. Sugebėjimas jausti yra vienas iš mūsų dieviškos prigimties ženklų. Mums nereikia gėdytis nei ašarų, nei juoko. Stoiškas krikščionis, kuris pamynė savo jausmus, turi tik du trečdalius žmogaus. Jis atmetė trečiąją dalį.

Šventi jausmai užėmė svarbią vietą mūsų Viešpaties gyvenime. „Jis, dėl prieš Jo akis esančio džiaugsmo, iškentėjo kryžių ir nepaisė gėdos“ (Hebr. 12:2). Jis pats apie save sakė: „Džiaukitės kartu su manimi, nes suradau avį, kuri buvo pražuvusi.“ (Luko 15:6). Paskutinę naktį prieš kančią Jis giedojo kartu su mokiniais. O po prisikėlimo skelbė Dievo vardą broliams ir susirinkimo viduryje gyrė Jį (Psal. 22:22). Jei Giesmių giesmė kalba apie Kristų (kaip dauguma krikščionių tiki), tuomet kaip mes galime pamiršti Jo džiaugsmą dėl savo sužadėtinės, kuri po ilgos nakties ir šešėlių, ateina į Jo namus.

Viena didžiausių nelaimių, kurią atnešė nuodėmė, yra mūsų tikrų jausmų degeneracija. Mes juokiamės iš to, kas nėra juokinga; mes randame malonumą ten, kur viskas yra žymiai menkiau už mūsų žmogišką vertę; mums patinka tai, kas negali turėti vietos mūsų jausmuose. Priešinimasis nuodėmingiems geismams, kuris yra būdingas tikram šventajam, iš tiesų yra priešinimasis mūsų žmogiškų emocijų degeneracijai. Tai, kad žaidimai apima visus žmogaus, sukurto pagal Dievo atvaizdą, troškimus, yra jo nuostabių galių iškrypimas. Tai, kad alkoholis būtinas malonių jausmų stimuliavimui, yra tam tikra prostitucija. Tai, kad žmonės eina į teatrus tam, kad patirtų malonumą, yra įžeidimas Dievui, kuris mus apgyvendino visatoje, pilnoje ypatingai dramatiškų

veiksmų. Dirbtiniai pasaulio malonumai tik įrodo, kad žmonija prarado didelę dalį savo sugebėjimo džiaugtis tikrais gyvenimo malonumais ir yra priversta jų vietoje pastatyti netikras ir degradavusias linksmybes.

Šventoji Dvasia be visų kitų dalykų atstato atpirkto žmogaus jausmus. Ji vėl sudeda nutrūkusias jo arfos stygas ir atkasa švento džiaugsmo šulinius, kuriuos nuodėmė užkasė. Kiekvienas šventasis gali paliudyti, jog Šventoji Dvasia tai daro. Tai sutinka su visais Dievo keliais kūriniuose. Tyras malonumas yra gyvenimo dalis. Ji yra tokia svarbi, kad sunku įsivaizduoti, kokia būtų žmogiška egzistencija be malonių jausmų. Šventoji Dvasia nori pastatyti vėjinę arfą ant mūsų sielos lango, kad dangaus vėjai grotų malonią melodiją, lydinčią kiekvieną netgi patį menkiausią darbą, kuriam esame pašaukti. Dvasinė Kristaus meilė nuolat gros melodiją mūsų širdyje ir įgalins mus džiaugtis netgi mūsų skausmuose.

Devintas skyrius

Kodėl pasaulis negali Jos priimti?

„Aš paprašysiu Tėvą ir Jis duos jums kitą Guodėją, kad Jis liktų su jumis per amžius, Tiesos Dvasią, kurios pasaulis neįstengia priimti...“ (Jono 14:17)

Krikščioniškas tikėjimas, besiremiantis Naujuoju Testamentu, moko absoliučios antitezės tarp Bažnyčios ir pasaulio. Trumpai apie tai kalbėjome praeitame skyriuje, bet to svarba yra tokia didelė, jog turime kalbėti apie tai daug plačiau. Tikriausiai visi mato, kad didžiausia mūsų dienų problema yra ta, jog mes bandome uždengti bedugnę, esančią tarp dviejų skirtingų polių - Bažnyčios ir pasaulio; mes bandome sudaryti neteisėtą santuoką, kuriai nėra jokio pritarimo Biblijoje. Iš tiesų tikra sąjunga tarp Bažnyčios ir pasaulio yra neįmanoma. Kai Bažnyčia prisijungia prie pasaulio, ji jau nėra tikroji Bažnyčia; ji tampa apgailėtiniu hibridu, kuris kelia panieką pasauliui ir pasibjaurėjimą Viešpačiui.

Blanki šviesa, kurioje šiandien vaikšto nemaža tikinčiųjų dalis, nekyla iš Biblijos neaiškumo šia tema. Joje nėra nieko aiškiau už nurodymus apie krikščionio santykį su pasauliu. Neaiškumai šiame klausime kyla iš krikščioniškų pamoklininkų nenoro rimtai priimti Dievo žodį. Krikščionybė yra tiek susipainiojusi su pasauliu, kad milijonai žmonių nė neįtaria, kaip toli jie yra nuo Naujojo Testamento nurodymų. Tai galime matyti visur. Pasaulis yra pakankamai nubalintas, kad kai kurie aklieji, laikantys save tikinčiais, priimtų jį; tokie tikintys nuolat siekia gauti pasaulio pritarimą. Per abipusius susitarimus, asmenys, kurie laiko save krikščionimis, sugeba išlaikyti harmoniją su žmonėmis, kurie tyliai niekina Dievo dalykus.

Visa tai turi dvasinę esenciją. Krikščionis yra krikščionis ne dėl kažkokios ekleziastinės manipuliacijos, o dėl atgimimo iš naujo. Jis yra krikščionis, nes Dvasia gyvena jame. Tik tai tas, kas gimė iš Dvasios, yra dvasia. Kūnas niekada netaps dvasia, nesvarbu kiek bažnyčios tarnai besistengtų tai pasiekti. Sutvirtinimo sakramentas, krikštas, Viešpaties Vakarienė, tikėjimo išpažinimas - nė vienas iš šių dalykų negali pakeisti kūno į dvasią ar padaryti Adomo vaiką Dievo vaiku. Pauliaus rašė: „Kadangi esate sūnūs, Dievas atsiuntė į jūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, kuri šaukia: „Aba, Tėve“ (Gal. 4:6), ir: „Patikrinkite patys save, ar esate tikėjime. Išstirkite save! Ar nepažįstate savęs ir nežinote, kad jumyse yra Jėzus Kristus, jeigu tik nesate atmestini“ (2Kor. 13:5), ir: „Tačiau jūs gyvenate ne pagal kūną, bet pagal Dvasią, jei tik Dievo Dvasia gyvena

jumyse. O kas neturi Kristaus Dvasios, tas nėra Jo.“ (Rom. 8:9). Šis akivaizdus pasimetimas krikščionių tarpe gali būti apšviestas per vieną dieną, jei Kristaus sekėjai pradės sekti Kristumi, o ne vienas kitu. Juk mūsų Viešpats buvo labai aiškus, mokydamas apie tikintįjį ir pasaulį. Vieną kartą gavęs kūnišką, nors ir nuoširdų savo brolių patarimą, Jėzus atsakė: „Mano laikas dar neatėjo, o jums laikas visada tinkamas. Pasaulis negali jūsų nekęsti, o manęs jis nekenčia, nes Aš liudiju, kad jo darbai pikti.“ (Jono 7:6-7). Jis priskyrė savo kūno brolius pasauliui ir pasakė, kad Jis ir Jo broliai priklausė dviems skirtingoms dvasioms. Pasaulis Jo nekentė, bet negalėjo nekęsti Jo brolių, nes jis negali nekęsti pats savęs. Pasidalinę namai negali išstovėti. Adomo namai turi būti ištikimi sau patiems, nes kitaip jie sunaikins patys save. Nors kūno vaikai gali turėti tarpusavio nesutarimų, vis dėlto gilumoje jie yra vieningi. Tik atėjusi Dievo Dvasia įveda naują elementą. „Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs jis nekentė pirmiau negu jūsų. Jei jūs būtumėte pasaulio, jis mylėtų jus kaip savuosius. Kadangi jūs ne pasaulio, bet Aš jus iš pasaulio išskyriau, todėl jis jūsų nekenčia“ - sakė Jėzus (Jono 15:18-19). Paulius paaiškino galatams skirtumą tarp vergės ir pažado sūnaus: „Bet kaip tada gimęs pagal kūną persekiojo gimusį pagal Dvasią, taip ir dabar.“ (Gal. 4:23).

Taigi visas Naujasis Testamentas brėžia aiškia linija tarp Bažnyčios ir pasaulio. Nėra neutralios zonos. Viešpats nepripažįsta jokių kompromisų, per kuriuos Avinėlio sekėjai galėtų priimti pasaulio gyvenimo būdą ir vaikščioti jo keliais. Praraja tarp krikščionio ir pasaulio yra tokia pat didelė, kaip ir tarp Lozoriaus bei turtuolio (Luko 16:26). Tai yra ta pati praraja, kuri skiria atpirktuosius nuo žūstančiųjų. Aš labai gerai žinau, kad šis mokymas yra priešiškas didelei pasauliečių kaimenei, kuri užsuka į tradicinį gardą. Aš žinau, kad būsiu pavadintas fanatiku ir nepakančiu. Tokie kaltinimai sklis iš lūpų tų pasimetusių religinių žmonių, kurie bando būti avimis, kai jiems patogu. Tačiau mes turime susidurti su skaudžia realybe tam, kad niekas negalvotų, jog yra krikščionis vien dėl to, jog prisijungė prie bažnyčios, jog pritaria religijai, jog buvo religiškai auklėjamas. Krikščionimi tampama tik Dievo Dvasios įsiveržimo į žmogaus prigimtį ir iš to sekančio naujo gimimo dėka. Tik taip žmogus tampa naujos rasės nariu, „išrinktąja gimine, karališka kunigyste, šventąja tauta, ypatingu žmogumi (...), seniau ne tauta, o dabar Dievo tauta, seniau neradę gailėstingumo, o dabar jį suradę.“ (1Petro 2:9-10). Ši eilutė nėra išimta iš konteksto ar atkreipianti dėmesį tik į vieną tiesos pusę. Jos mokymas sutinka su visa Naujojo Testamento tiesa.

Šiuolaikiniai krikščionys Bibliją supranta teisingai, bet jų nepažabotos širdys nepriima aiškaus jos mokymo. Štai kur yra problema. Jų protai, mylintys pasaulį, nepriima Jėzaus kaip Viešpaties tiek žodyje, tiek kasdienybėje. Viena yra sakyti „Viešpatie, Viešpatie“ ir visai kita paklusti Jo paliepimams. Mes galime giedoti giesmę „Visa valdžia Viešpačiui“ ir džiaugtis nuostabia jos melodija, bet kol nepalikome pasaulio ir nenukreipėme savo veidų link Dievo miesto kasdienybėje, mes nieko nepasiekėme. Kai tikėjimas virsta paklusnumu, tuomet jis yra tikras tikėjimas.

Pasaulio dvasia yra stipri ir ji išlieka mumyse taip, kaip laužo dūmų kvapas išlieka mūsų drabužiuose. Ji gali pakeisti savo veidą tam, kad prisitaikytų prie kiekvienos situacijos ir taip apgautų daug kvailų krikščionių, kurių pojūčiai nėra išlavinti atskirti blogą nuo gero. Jie gali žaisti religiją, prisidengdami nuoširdumo kauke. Jie gali jausti sąžinės priekaištus (ypač Gavėnios laiku) ir netgi išpažinti savo blogus darbus viešai. Jie girs religiją ir prisijungs prie Bažnyčios, bet tik vedami savo tikslų. Jie rems gailėstingumo misijas ir panašias akcijas, jei tik Kristus išlaikys atstumą su jais ir niekada nebandys tapti Viešpačiu jiems. Jo viešpatavimo jie negali pakęsti. Tačiau jie rodys priešišumą tikrai Kristaus Dvasiai. Pasaulio žiniasklaida (kuri yra tikras jo

atstovas) retai kada suteiks Dievo Sūnui tinkamą vietą. Jei visos aplinkybės ir vers ją palankiai rašyti apie Jį, vis dėlto pats tonas išliks žeminantis ir ironiškas. Iš jos visada sklis panieką Jam.

Tiek šio pasaulio, tiek Dievo vaikai buvo pakrikštyti savo dvasia. Tačiau šio pasaulio dvasia ir ta Dvasia, kuri gyvena gimusių iš naujo širdyse, taip skiriasi viena nuo kitos, kaip dangus nuo pragaro. Jos ne tik yra absoliučiai viena kitai priešingos, bet netgi viena kitai priešiškos. Žemės vaikui Dvasios dalykai yra kvaili, juokingi, beprasmiški ir nuobodūs. „Sielinis žmogus nepriima to, kas yra iš Dievo Dvasios, nes jam tai kvailystė; ir negali suprasti, nes tai dvasiškai vertinama.“ (1Kor. 2:14). Pirmame savo laiške Jonas vartoja du žodžius: „jie“ ir „mes“. Abu jie parodo du skirtingus pasaulius. „Jie“ yra kritusio Adomo pasaulio žmonės, o „mes“ – išrinktieji, kurie paliko viską, kad sektų Kristumi. Apaštalas nesuklumpa prieš Tolerancijos dievuką (kurio garbinimas vis labiau įsigalėja Amerikoje). Ne, jis akivaizdžiai rodo savo nepakantumą. Jis žino, kad tolerancija yra tik kitas abejingumo vardas. Tam, kad priimtume tokio žmogaus, kaip Jonas, mokymą, mums reikalingas gyvas tikėjimas. Lengviau yra ištrinti visas skiriamąsias linijas ir taip nieko neįžeisti. Apibendrinimai ir žodžio „mes“ vartojimas kalbant tiek apie krikščionis, tiek apie netikinčius yra labai patogus dalykas. Dievo tėviškumas apima visus: nuo Jack the Ripper iki pranašo Danieliaus. Taip niekas nebus įžeistas ir visi bus priimti bei pasiruošę dangui. Tačiau žmogų, kuris priglaudė savo ausį prie Viešpaties krūtinės, nelengva apgauti. Jis aiškiai brėžia liniją tarp dviejų laukų, kuri skiria išgelbėtuosius nuo pražuvusių, gausiančius atlygį nuo tų, kurie bus nublokšti į amžiną neviltį. Vienoje pusėje yra „jie“ - nepažįstantys Dievo; o kitoje „jūs“ (arba „mes“). Ir tarp abiejų jų yra pakankamai didelė praraja, kad kas nors galėtų ją peržengti. Štai ką sako Jonas: „Jūs esate iš Dievo, vaikeliai, ir nugalėjote juos, nes Tas, kuris jumyse, didesnis už tą, kuris pasaulyje. Jie yra iš pasaulio, todėl kalba kaip iš pasaulio, ir pasaulis jų klauso. Mes esame iš Dievo. Kas pažįsta Dievą, tas mūsų klauso, o kas ne iš Dievo - mūsų neklauso. Iš to pažįstame tiesos Dvasią ir klaidos dvasią.“ (1Jono 4:4-6). Tai yra labai aiškūs žodžiai, jų neįmanoma nesuprasti, jei mes norime pažinti tiesą. Mūsų problema, kaip jau sakiau, yra ne nesupratimas, o netikėjimas ir nepaklusnumas. Čia yra ne teologinis (ko mus moko ši vieta?), o moralinis klausimas: ar aš esu pasiruošęs sutikti su ja ir priimti visas to pasekmes? Ar aš gali iškęsti paniekinantį kitų žvilgsnį? Ar aš galiu atlaikyti liberalo puolimą? Ar aš nebijau žmonių, kurie jausis įžeisti tokios mano nuostatos, neapykantos? Ar aš esu pakankamai nepriklausomas savo prote, kad nepriimčiau populiaros religijos nuomonės ir sekčiau apaštalų? Ar aš galiu paimti kryžių su jo krauju ir kentėjimais?

Krikščionis yra pašauktas atsiskirti nuo pasaulio, tačiau pirmiausia mes turime suprasti, ką mums reiškia (tiksliau sakant, ką Dievui reiškia) pasaulis. Mes esame linkę suteikti šiam terminui išorinę prasmę ir pamiršti tikrąją. Teatras, kortos, vynas, žaidimai nėra pasaulis. Tai yra tik išorinis jo apsimušimas. Mūsų kova nėra tik prieš pasaulio formas, bet ir prieš pasaulio dvasią. Juk žmogus, nesvarbu, ar jis yra išgelbėtas, ar ne, vis dėlto savo esencijoje yra dvasia. Naujajame Testamente pasaulis reiškia neatgimusių žmogaus prigimtį ten, kur ji yra, nesvarbu, ar tai būtų užėiga, ar bažnyčia. Viskas, kas kyla iš jos arba sulaukia jos pritarimo, yra pasaulis, nesvarbu, ar tai yra morališkai blogi, ar gerbtini dalykai. Senieji fariziejai, nepaisant jų uolumo dėl religijos, priklausė tai pačiai pasaulio esencijai. Dvasiniai principai, ant kurių jie statė savo sistemą, buvo ne iš aukštybių, o iš žemės. Jie naudojo prieš Jėzų žmogiškas taktikas. Jie papirkinėjo žmones, kad šie meluotų, gindami tiesą. Jie, norėdami apginti Dievą, elgėsi kaip velniai; norėdami apsaugoti Bibliją, atmetė jos mokymą. Jie, bandydami išgelbėti religiją, ją atstūmė. Jie, prisidengdami meilės religija, atrišo rankas akelai neapykantai. Štai čia matome pasaulį visame jo priešiškume Dievui. Jo dvasia buvo tokia arši, kad ji nenurimo

tol, kol nenužudė Dievo Sūnaus. Fariziejų dvasia buvo nedorai priešiška Jėzaus Dvasiai. Tai aiškiai apreiškė jų skirtingumą.

Šiuolaikiniai mokytojai, perkeliantys Kalno pamokslą į kažkokį kitą lygį negu šis yra ir tuo išlaisvindami Bažnyčią nuo jo mokymo, nesuvokia kaip blogai jie elgiasi. Kalno pamokslas yra atgimusių žmonių karalystės charakteristika. Palaiminti vargšai, kurie verkia dėl savo nuodėmių ir trokšta teismo, yra tikrieji karalystės vaikai. Savo romumu jie rodo gailestingumą priešams; jie žvelgia į Dievą tiesiu žvilgsniu; jie laimina, o ne keikia savo persekiotojus. Jie yra nuolankūs ir todėl slepia savo gerus darbus. Jie stengiasi būti taikoje su savo priešininkais ir atleisti tiems, kurie prieš juos nusideda. Jie tarnauja Dievui slapoje, giliai savo širdyse ir kantriai laukia viešo Jo atlygio. Jie atsisako žemiškų turtų, o ne stengiasi juos išsaugoti. Jų lobis yra danguje. Jie vengia bet kokio išaukštinimo ir laukia paskutinės dienos įvertinimo, kuomet bus aišku, kas yra didžiausias dangaus karalystėje.

Jei tokie yra tikrieji dangaus karalystės vaikai, ką mes galime pasakyti apie tuos krikščionis, kurie kovoja tarpusavyje dėl vietos ir padėties? Ką galime pasakyti, kai matome juos, trokštančius turtų ir garbės? Kaip galime pateisinti tą populiarumo ieškojimą, kuris yra toks akivaizdus krikščioniškų vadovų tarpe? Ką reiškia tos politinės ambicijos bažnyntiniuose ratuose? Ką galime pasakyti apie tuos nuolatinius raginimus aukoti vis didesnes „meilės“ aukas? Kaip galime paaiškinti tą gėdingą krikščionių egocentrizmą? Ką pasakysime apie tą asmens kultą, kuris išpučia vieną ar kitą vadovą iki tikro milžino? Ką galime pasakyti apie tų, kurie vadina save sveikais Evangelijos skelbėjais, lankstymąsi turtuoliams? Į šiuos klausimus yra tik vienas atsakymas. Tokius dalykus galime matyti pasaulyje ir tik pasaulyje. Joks karštos meilės „sieloms“ išpažinimas negali pakeisti blogo į gerą. Tai buvo būtent tos nuodėmės, kurios nukryžiuo Kristų.

Taip pat pačios bjauriausios kritusios žmogiškos prigimties pusės yra šio pasaulio dalis. Linksmybės, skirtos paviršutiniškiems malonumams; didelės imperijos, sukurtos ant ydingų ir nenormalių įpročių; troškimų nepažabojimas, dirbtinis taip vadinamos aukštuomenės pasaulis - visa tai yra pasaulis. Visa tai sudaro dalį to, kas yra vadinama kūniškumu. Tai yra statoma ant kūniškumo ir tai pražus kartu su kūniškumu. Krikščionis tur bėgti nuo tokių dalykų. Visa tai jis turi palikti už nugaros; jis negali turėti jokios dalies tame. Jis turi išlikti ramus, bet tvirtas ir nepasiduoti jokiems kompromisams ar baimei. Nesvarbu, ar pasaulis pasireiškia pačia blogiausia savo forma, ar pačia gudriausia ir rafinuočiausia, mes turime atpažinti jį ir tvirtai atmesti. Jei norime vaikščioti savo kartoje taip, kaip Henochas savojoje, turime tai padaryti. Būtina nutraukti visus ryšius su pasauliu. „Paleistuviai ir paleistuvės! Ar nežinote, kad draugystė su pasauliu yra priešiškus Dievui? Taigi kas nori būti pasaulio bičiulis, tas tampa Dievo priešu.“ (Jok. 4:4), „Nemylėkite pasaulio nė to, kas yra pasaulyje. Jei kas myli pasaulį, nėra jame Tėvo meilės, nes visa, kas pasaulyje, tai kūno geismas, akių geismas ir gyvenimo išdidumas, o tai nėra iš Tėvo, bet iš pasaulio.“ (1Jono 2:15-16). Šie Dievo žodžiai yra mums duoti ne svarstymams, o paklusnumui; mes neturime jokios teisės vadintis krikščionimis, jei jiems nepaklūstame.

Aš bijau bet kokio krikščioniško judėjimo, kuris neatneša atgailos ir tikinčiojo atsiskyrimo nuo pasaulio. Aš nepasitikiu jokių prabudimų, kurie bando sušvelninti griežtus karalystės reikalavimus. Jis nėra iš Dievo, jei jo pamatas nėra tiesumas ir nuolankumas, nesvarbu, kaip patraukliai jis atrodo. Jei jis naudojasi kūniškumu, jis yra tik religinis melas ir jo negali remti nė vienas tikintysis, iš tiesų bijantis Dievo. Iš Dievo yra tik tas judėjimas, kuris gerbia Dvasią ir atmeta žmogišką egoizmą, „...kad kaip parašyta: „Kas giriasi, tesigiria Viešpačiu.“ (1Kor. 1:31).

Dešimtas skyrius

Gyvenimas, pilnas Dvasios

„...būkite pilni Dvasios.“ (Ef. 5:18)

Tikriausiai nereikia diskutuoti apie tai, ar kiekvienas krikščionis gali ir turi būti pilnas Šventosios Dvasios. Tačiau kai kurie sako, jog Šventoji Dvasia nėra skirta visiems krikščionims, o tik tarnautojams ir misionieriams. Kiti sako, kad Dvasios saikas, gautas atgimimo metu yra tas pats, kurį gavo mokiniai Sekminių dieną, ir bet kokia viltis apie dar vieną pilnatvę po atsivertimo yra tik klaida. Vieni laikosi ištižusios vilties, kad kažkurią dieną bus pilni Dvasios, o kiti vengia šios temos kaip mažai suvokiamos ir nešančios sumaištį. Aš noriu drąsiai pasakyti, kad kiekvienas krikščionis gali gauti Šventosios Dvasios daug daugiau negu gavo atsivertimo metu ir netgi daug daugiau negu Jos turi šiuolaikiniai krikščionys ortodoksai. Čia svarbu pašalinti bet kokius neaiškumus, nes tikėjimas neįmanomas ten, kur yra abejonės. Abejojančiai širdžiai Dievas neišlies savo Dvasios ir nepripildys Ja nė vieno, kuris nežino, ar gali būti pripildytas Ja. Aš raginu ieškoti Dievo žodyje, ką jis sako šia tema, nes tik taip abejonės gali būti pašalintos ir mes galime turėti tvirtą viltį. Pažiūrėkime, ką apie tai moko Naujasis Testamentas. Jei atidus ir nuolankus Kristaus ir Jo apaštalų žodžių ištyrimas nelenkia mūsų tikėti, jog galime būti pilni Šventosios Dvasios dabar, aš nematau jokios priežasties to ieškoti kitur. Visiškai nesvarbu, ką apie tai pasakė vienas ar kitas religinis vadovas. Visiškai nesvarbu, ar jis yra prieš, ar už. Jei doktrina nesiremia Šv. Raštu, ji negali išsilaikyti jokių kitų argumentų dėka ir visi iš jos kylantys raginimai, neturi jokios vertės.

Aš nedėstysiu šios temos plačiai. Skaitytojas pats teištiria ir nusprendžia, ar Naujasis Testamentas aiškiai nesako, jog galime būti pilni Šventosios Dvasios. Jei jis nuspręs priešingai, tegul užverčia šią knygą ir toliau jos neskaito. Visa tai, apie ką aš kalbėsiu toliau, yra skirta tiems žmonėms, kurie neabejoja ir žino, kad kai išpildys tam tikras sąlygas, jie galės būti pilni Šventosios Dvasios.

Šventąja Dvasia gali būti pripildytas tik tas, kuris to nori. Tai yra rimta. Daug krikščionių nori būti pripildyti, tačiau tas jų noras yra toks vangus ir romantiškas, kad vargu, ar jį galima pavadinti noru. Jie neturi beveik jokio supratimo, kiek tai kainuos jiems. Sakykime, jog kalbame su jaunu ir karštu krikščionimi; sakykime, kad jis ieškojo mūsų, norėdamas daugiau sužinoti apie gyvenimą, pilną Šventosios Dvasios. Užduokime jam kai kuriuos klausimus, kurie leis iširti jo sielą. Ar jūs iš tiesų norite būti pilnas Šventosios Dvasios, nors dėl to mylintis Jėzus reikalauja būti jūsų gyvenimo Viešpačiu? Ar esate pasiruošęs, kad jūsų asmenybė bus užimta kito, nors tai ir bus pati Šventoji Dvasia? Jei Šventoji Dvasia paima jūsų gyvenimą savo globon, Ji laukia visiško jūsų paklusnumo. Ji nepakęs jokių savojo „aš“ nuodėmių, nors jas ir pateisina daugybė krikščionių. Savojo „aš“ nuodėmėmis aš laikau meilę sau, savigailą, savo naudos ieškojimą, nuosavą teisumą, pasitikėjimą savimi, savęs aukštinimą, savęs gynybą. Jūs greitai suvoksitė, kad Šventoji Dvasia yra visiškai priešiška lengviems pasaulio ir religijai pritariančios minios keliams. Ji pavydės jūsų, bet tai bus jūsų pačių naudai. Ji neleis jums nei didžiūotis, nei aukštinti ar rodyti save. Ji ves jus ta kryptimi, kuri tolsta nuo savojo aš. Ji pasiliks sau teisę jus išbandyti, auklėti ir bausti dėl jūsų sielos gerbūvio. Galbūt Ji atskirs jus nuo tos daugybės malonumų, kuriais mėgaujasi kiti krikščionys, bet kurie jums yra rafinuoto blogio šaltinis. Visame

tame Ji apgaubs jus tokia didinga, galinga ir nuostabia meile, kad visi jūsų praradimai atrodys kaip laimėjimai ir visi maži skausmai kaip malonumai. Tačiau jūsų kūniškumas, nešdamas tokį jungą, dejuos ir šauks, kad jis yra per daug sunkus. Jums bus leista džiaugtis privilegija kentėti, kad savo kūne papildytumėte ko dar trūksta Kristaus vargams dėl Jo kūno - Bažnyčios (Kol. 1:24). Ar po viso to jūs dar norite būti pilnas Šventosios Dvasios? Jei jums tai atrodo per daug sunku, prisiminkite, kad kryžiaus kelias niekada nėra lengvas. Populiarių religinių judėjimų blizgesys ir pompastika yra tiek apgaulingi, kiek ir tamsos angelo, kai jis trumpam apsimeta šviesos angelu, sparnų žvilgesys. Dvasinis drovumas, bijantis parodyti tikrąjį kryžiaus charakterį, negali būti pateisintas jokiais argumentais, nes jis gali atnešti tik žlugimą ir tragediją.

Jei mes norime būti pilni Šventosios Dvasios, trokšimas būti pilnais Jos, turi „kankinti“ mus. Tai turi būti pats didžiausias gyvenimo noras; tai turi būti gilus ir karštas noras, kuris nepalieka vietos niekam kitam. Bet kokios pilnatvės saikas yra tiesiogiai proporcingas tikro troškimo intensyvumui. Mes tiek turime Dievo, kiek iš tiesų Jo trokštame. Didelė kliūtis pripildymui Dvasia yra pasitenkinimo savimi teologija, kuri yra labai populiari tarp šiandieninių evangelikų. Pagal ją gilus troškimas yra netikėjimo ir Biblijos nežinojimo įrodymas. Tačiau tokį požiūrį atmeta pats Dievo žodis ir tokia teologija niekada neatneša tikro šventumo tarp tų, kurie jai pritaria.

Aš abejoju, ar kas nors gavo šią dievišką dovana, jei prieš tai nepatyrė gilaus troškimo ir vidinio sukrėtimo laikotarpio. Religinis pasitenkinimas visuomet yra dvasinio gyvenimo priešas. Šventųjų biografijos moko, kad dvasinės didybės kelias visada vedė per didelius kentėjimus ir vidinius skausmus. Kryžiaus kelias, nors kai kuriuose sluoksniuose ir reiškė nuostabų ir netgi malonų kelią, vis dėlto tikrajam krikščioniui jis reiškia tai, ką visada reiškė: atmetimų ir praradimų kelią. Niekas niekada nesidžiaugia kryžiumi, kaip ir nesidžiaugia kartuvėmis. Krikščionis, kuris ieškodamas geresnių dalykų, savo pačio pasibaisėjimui, žvelgdamas į save, atsiduria visiškai beviltiškoje padėtyje, neturėtų nusivilti. Savojo „aš“ neviltis, lydima tikėjimo, yra gera draugė, nes ji sunaikina vieną galingiausių priešų ir paruošia sielą Guodėjo atėjimui. Visiško tuštumo jausmas, nusivylimas ir tamsa (jei esame budrūs ir suvokiame, kas vyksta) bus tas šešėlių slėnis, po kurio laukia derlingi laukai. Jei mes suprantame tai netinkamai ir priešinamės Dievo aplankymui, galime prarasti visus tuos palaiminimus, kuriuos dangiškas Tėvas yra mums paruošęs. Jei veikiame kartu su Dievu, Jis pašalins sielinę paguodą, kuri buvo kaip motina mums ir taip ilgai mus išlaikė, bei perkels mus ten, kur negalėsime gauti jokios pagalbos, išskyrus pačio Guodėjo pagalbą. Ji pašalins nuo mūsų visą apgaulingą supratimą apie save ir skausmingai parodys, kokie maži esame. Kai Ji baigs šį darbą mumyse, mes suprasime, ką Viešpats norėjo pasakyti tais žodžiais: „palaiminti vargšai dvasia.“ Aš esu įsitikinęs, kad šios skausmingos disciplinos metu Dievas neapleis mūsų. Jis niekada mūsų neapleis ir nepaliks; Jis niekada neišsisieis ir neišlies savo nepasitenkinimo ant mūsų. Jis nesulaužys savo Sandoros ir nepakeis to, kas išėjo iš Jo burnos. Jis saugos mus kaip savo akies vyzdį ir budės prie mūsų, kaip motina budi prie savo vaiko. Jo meilė nenusilps netgi tada, kai Jis ves mus per savęs kryžiovimo patyrimus, kurie bus tokie baisūs ir realūs, jog mes galėsime tik šaukti: „Dieve mano, Dieve mano, kodėl mane apleidai?“

Šiame skausmingame „išrengime“ nėra nė mažiausios nuorodos į žmogiškus nuopelnus. „Tamsi sielos naktis“ nepažįsta nė vieno išdavikiško ir trapios nuosavo teisumo saulės spindulio. Ne per savo kentėjimus mes laimėsime patepimą, kurio taip trokštame; ir ne dėl savo sielos tuštumo tapsime labiau Dievo mylimais; tai nesuteiks didesnio palankumo Jo akyse. „Išrengimo“ vertė yra toje galioje, kuri pašalina laikino gyvenimo

troškimus ir nukreipia mus į amžinybę. Ji ištuština mūsų žemiškus indus ir paruošia Šventosios Dvasios pripildymui.

Taigi Šventosios Dvasios pripildymas reikalauja, kad mes atiduotume viską, kad kentėtume vidinę mirtį, kad išlaisvintume savo širdis nuo adomiškų šiukšlių ir atvertume visą save dangiškam Gyventojui. Šventoji Dvasia yra gyvas Asmuo ir su Ja turi būti elgiamasi kaip su Asmeniu. Niekada negalvokime apie Ją, kaip apie aklą enregiją ar beasmenę jėgą. Ji girdi, mato ir jaučia taip, kaip ir bet kuris kitas asmuo. Ji kalba ir girdi mus kalbant. Mes galime patikti Jai, arba įskaudinti ir nutildyti Ją, kaip ir bet kurį kitą asmenį. Ji atsakys į mūsų nedrąsų norą Ją pažinti ir visada pasitiks pusiaukelėje. Tos krizės, kurią mes pergyvename, kad vėliau būtume pripildyti Dvasia, patirtis yra nuostabi, bet neturime pamiršti, jog tai yra tik žingsnis į kažką didesnio. Tas didesnis yra gyvenimas Dvasioje. Ji gyvena mumyse, moko, veda ir suteikia jėgų. Toks gyvenimo Dvasioje tęstinumas reikalauja tam tikrų sąlygų išpildymo. Jos yra įtvirtintos Šv.Rašte ir mes jas galime aiškiai matyti. Pavyzdžiui, jei mes norime būti pilni Dvasios, turime gyventi Dievo žodyje kaip žuvis vandenyje. Tai nereiškia tik Biblijos studijavimo ar biblijinės doktrinos kursų lankymo. Aš kalbu apie tai, kad mes turime dieną ir naktį mąstyti apie šventąjį žodį, mylėti jį ir džiaugtis juo. Kai gyvenimo rūpesčiai bando atitraukti mūsų dėmesį nuo Tiesos žodžio, turime įdėti pastangas ir pasilikti jame. Jei norime patikti Dvasiai, kuri gyvena mumyse, turime būti visiškai atsidavę Kristui. Dvasia atėjo tam, kad išaukštintų Jį; viskas, ką Ji daro, aukština Jį. Todėl mūsų mintys turi tapti švaria šventykla, kurioje Ji gyvena. Netyros mintys yra tiek nemalonios Jai, kiek nešvarus linas nemalonus karaliui. Ir svarbiausia mes turime turėti tokį gyvą tikėjimą, kuris mus išlaikys, nepaisant visų mūsų emocijų būsenų.

Gyvenimas, pilnas Šventosios Dvasios, nėra krikščionybės prabanga, kuria gali džiaugtis tik tie privilegijuotieji, kurie yra padaryti iš geresnės ir plonesnės medžiagos negu kiti. Ne, tai yra normali kiekvieno atpirktojo būseną. Tai yra „...paslaptis, kuri buvo paslėpta amžiams ir kartoms, o dabar apreikšta Jo šventiesiems. Jiems Dievas panorėjo atskleisti, kokie šios paslapties šlovės turtai skirti pagonims, būtent Kristus jumyse - šlovės viltis.“ (Kol. 1:26-27).

„La conquista divina“

Versta iš ispanų k.

Šaltinis: diariosdeavivamientos.wordpress.com

A.W.Tozer „Dievišķas īsiverzīmas“ (“The Divine Conquest”)
